1928. október 31 Szerda

X. évfolyam. 248. szám

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3 PENGŐ
Egyes szám ára hétköznap 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ
VITÉZ KOLOSVÁRY BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16
Szerkesztőség T. 3-47. o Kiadóhivatal T. 3-48

Tiz év

Irta: DR BESSENYEI LAJOS.

„Emlékezzünk régiekről", a tiz évvel ezelőtt történtekről...

Izgalmas, idegfeszitő napok, órák, percek követték egymást, bennök romboló események, amik közül még egyikből és másikból félig-meddig sem ocsudtunk fel s már belesodródtunk egy ujabbnak a forgatagába. Még látom a forradalmi utca képét, a züllő köz- és magánélet őrjöngő tombolását: mennyi szenny és piszok, minő hazudozás és csalás, mekkora pusztulás és összeomlás mindenütt! A tisztesség meglapulva osont a falak mentén tova, a becsület révedező tekintettel meredt a lobogó verestüzbe bele, az erény céda ronggyá tépődött a fertelem mocskos karmai között. Még visszajáró álomnak is nehéz képek ezek, melyek fojtogatón ülik meg az ember iszonyodó és undoritó lelkét.

Messze vagyunk tőlük. Tiz év még is elég hosszu idő. Azalatt sokat lehet tanulni, sokat lehet pótolni és meggyógyitani. Hiszen jó mester volt az a korszak, mely mindenha szégyene lesz a lovagias, büszke, vitéz magyar fajnak, amig egyáltalán élni fog e földön. Bizonyára értékesithettük a tanulságokat, amikért elég drága tandijat fizettünk: ezeréves hazánk kétharmad részét, mintegy négymilliónyi testvérünknek fehér rabszolgaságát, — ezeket a demarkáción tul, viszont e gyalázatvonalon innen a kommunizmust és az oláh megszállást leirhatatlan és elszámolhatatlan iszonyatosságaival együtt? Kétségtelenül az észbekapott és önmagába szállt magyarság belátta a maga szörnyü tévedéseit, vétkes mulasztásait és igyekezett azokat vasakarattal, meg nem alkuvó elhatározással, szilárdan és tántorithatatlanul kiirtani, helyrepótolni, meggyógyitani?

Milyen fájdalmas e kérdésre „nem"-et irni; azt mondani, hogy szinte ott folytatjuk a sorsunkkal való veszedelmes és kockázatos játékot, ahol tiz évvel ezelőtt abbahagytuk; látni és hallani a végzet szekerének felénk száguldását, ránk gázolását. Olyan hihetetlenül tünik ez fel, mintha csak egy pajkos gyermek meggyujtott gyufájától nem lobbanhatna lángra egy hatalmas buzaasztag és nem éghetne hamuvá egy egész évi verejtékes munka minden áldása és reménysége?

Pedig hát nézzetek körül és miket tapasztaltok? A parlamentben egy nagy tehetetlen többség és forradalmi jelszavakkal dolgozó kisebbség. A sajtó jelentékeny többsége ugyanolyan romboló irányzatu, mint akkor, az összeomlás küszöbén. A magyarság erkölcsi és gazdasági helyzete alapjában megrenditve inog teljes egészében. Egy fenyegető pénzügyi krizis majdnem elviselhetetlen terhe kicsinyeken és nagyokon. Munkanélküliség, szellemi proletáriátus, elégedetlen és tüntető ifjuság, nyomorgó köztisztviselők, szervezkedő kommunizmus szerteszét. Üres templomok, beporosodott bibliák, aláhanyatlott hitélet. Nőtlenség, egyke, gyermekhalandóság és öngyilkossági mánia. S mindezek tetejébe köröskörül rajtunk csupa ellenség, bent a zsidóság egyre erősbödő terjeszkedése.

Tudom, hogy sokan azt mondják erre: tulzás, sötétenlátás, egyoldalu és elfogult vélemény. Igen, de 1918 őszén is féltek, aggódtak sokan, akiket akkor lehurrogtak, kigunyoltak, majdnem megköveztek a felfogásukért és mi lett az eredmény? Sokra becsülöm az optimizmust, de az akasztófa alá állitott ember optimizmusa már — akár komikusnak, akár tragikusnak nevezzük — csak a csudákban bizhatik, a rendes életfolyásába azonban többé nem vethet semmi reményt. Még az egyes ember is előbb-utóbb sulyosan meglakol, ha csupa illuziókból él, légvárakat épit, szivárványhidat kerget, egy nemzet pedig ki nem heverhető bukásokba rogyhat, ha önmagának szemébe port hint és világos, tárgyilagos itélkezését rózsaszinü ködděl hamisitja meg állandóan. Már pedig mi azt csináljuk.

Tiz év homokórájának utolsó szemei peregnek alá s e decenniumba visszatekintve ki elég okos, vakmerő, perbeszálló annyira, hogy gőgösen elhirdesse és higyje: a magyarok bölcsen levonták a világháborut követő események tanulságait és lelkiismeretesen elvégezték az ezekből rájuk háramló kötelességeiket?!

A pénzügyminiszter uj alapokra helyezi az eddigi adózási rendszert

Tervezet a fényüzési és forgalmiadó együttes befizetésére

Budapest, október 30. Wekerle Sándor pénzügyminiszter a készülő luxusrendelettel egészen uj alapokra helyezi az eddigi adózási rendszert. A pénzügyminiszter tulajdonképen megszünteti a luxusadót jelenlegi formájában és a forgalmiadó problémájával egyetemben rendezi ezt a kérdést is. A luxusadó a forgalmiadóval együttesen lesz behajtva. Az eddigi 2%-os forgalmiadót 4, vagy 5%-ra emelné fel a pénzügyminiszter azoknál a cikkeknél, amelyek fényüzési adó alá esnek. Megváltozna a behajtás rendszere is, mert a forgalmiadóval együtt fizetnék be a kereskedők. Az uj rendelet kiveszi a fényüzési kategóriából azokat a cikkeket, melyeknek a fényüzéshez tulajdonképen semmi közük sincs.

Viharral, záporral, ködděl dacolva halad a „Graf Zeppelin" Európa felé

Friedrichshafenben szerdán éjjelre várták a léghajó megérkezését - Ujabb jelentések a Zeppelin Amerika-európai utjáról

Budapest, október 30. Newyorkból jelentik, hogy az utrakelt Graf Zeppelin léghajóval több rádióállomás csaknem mindég összeköttetésben volt. A léghajón minden rendben van és az időjárás kedvező. Most egy viharos zónán halad keresztül, ez azonban csak sebességét fokozza.

A későbbi jelentések is arra következtetnek, hogy a Graf Zeppelin több izben erős viharzónákat került ki és kedvező szeleket keresett. A léghajó Ujfundland közelében valószinüleg viharba került, mert az elmult éjszaka az ujfundlandi partvidéken vihar dühöngött.

A légköri zavarok miatt megszakadt a rádióösszeköttetés a Graf Zeppelinnel és a léghajó pozicióját ezért nem lehet pontosan megállapitani.

Halifaxról azonban kedden éjszaka még sikerült rádióösszeköttetésbe jutni a Graf Zeppelinnel. De csak néhány percig tudtak beszélni a léghajó marconistájával, mert

a légköri zavarok megszakitották a rádióösszeköttetést.

A léghajóról érkezett első rádiójelentések hirt adnak arról, hogy a fedélzeten minden rendben van. A léghajó szerencsésen elkerült egy vihart Uj-Skócia partvidéke alatt.

Washingtoni időjárási jelentések szerint a Graf Zeppelin az óceánon a parttól négyszáz mérföldnyire viharba kerül. A különböző meteorologiai jelentések szerint számolnak azzal, hogy egymásbafutó viharok középpontja felé közeledik. A lapok különben kimeritő tudósitásokat hoznak a léghajó utjának első napjáról, a lakehursti elindulás óta.

Az utolsó feltétlenül megbizható poziciójelentés szerint a Graf Zeppelin eltért északi irányától a 43. szélességi foknál, hogy a vihart kikerülje és vagy keleti, vagy ami még valószinübb, délkeleti irányt vett. A Zeppelin a délután folyamán aligha tett az eddigi sebességnek megfelelő utat, mert küzdenie kellett záporesővel, viharral és ködděl, tehát különböző magasságokat keresett fel és cikk-cakk utakat kellett tennie,, hogy a viharos rétegeket kikerülje.

Friedrichshafeni jelentés szerint a Graf Zeppelin utjáról az esti órákban érkezett jelentések kedvezőek. Eszerint a Graf Zeppelin 5—6 óra között utjának már felét elvégezte.

A Hearst-lapok tudósitója, aki az európa—amerikai uton a Graf Zeppelin fedélzetén utazott, azt táviratozza, hogy Eckener kapitány tavasszal a Graf Zeppelinnel világkörüli utra indul s négy szakaszban fogja körülrepülni a földet. Az első szakasz Friedrichshafentől Tokióig, a második Sandiegoig, a harmadik Lakehurstig terjed s a negyedik szakasz ismét a lackehurst—friedrichshafeni ut lesz.

Dies Irae

Irta: IFJ. SZELE GYÖRGY.

Egy korszak se romantikus önmaga előtt. A legmélyebb tekintetü történetbuvárok egyikének ez a megállapitása azt teszi, hogy a régmult idők meseszerü, szines, theátrális képe többé-kevésbbé optikai csalódás, amit a kisebb-nagyobb történelmi távlat fénytörése okoz. A mindennapi gondok, bajok, emberi tökéletlenségek a legdaliásabbnak látszó multakban is épen olyan szürkék, unalmasak és bosszantók valának a kortársak előtt, mint ma a magunk mizériái mi előttünk.

Hanem — mondja továbbá ez a nagy életlátó — adott a Gondviselés ritkán, némely kiváltságos nemzedéknek egy-egy férfit, akinek egyéniségéből és dolgaiból ez a mindent megszépitő történelmi távlat tárult az egykoruak elé, akiben jobb énjüket látták és tisztelték, akinek alakján az ember szépet kereső szeme megnyugodott, önmagába vetett hite megerősödött s aki nemcsak az időóceán üde párázatán át szemlélve, hanem közvetlen valójában is regényhőse tudott lenni kora történetének, mert az emberileg elképzelhető szellemi és erkölcsi lehetőségek minden vonatkozásában tökéletes, tiszta, gáncs nélkül való volt.

Az a vallásos miszticizmusig eszményiesülő kultusz, amely gróf Tisza István vértanu emléke körül évről-évre tisztultabb dogmatikával születik ujjá, őt is a Carlyle hőseinek sorába utalja. Ő is magán hordozta a történelmi nagyság félreismerhetetlen jegyeit és nemcsak vértanuhalálával s az azóta eltelt idők fénytörése révén jutott azokhoz; mert egyfelől az olyan halál, mint az övé volt, már magában is nagy élet pecsétje, másfelől az azóta eltelt tiz esztendő, az idő mindent idealizáló varázshatalma mellett sem elég nagy távlat ahhoz, hogy testben élő embert, saját érdeme nélkül, az övéhez hasonló fénykörbe emeljen. Tisza István nem bolygó csillaga, hanem napja volt a magyar kozmosznak, akinek emléke nem idegenből reája hulló fénysugarakat tükröz reánk hidegen vissza, hanem akinek a szive és agya életzsenditő, meleg forrása volt már életében is az áldott magyar nyár verőfényének.

Mi még, mint kortársai, tanubizonyságot tehetünk a történelem előtt arról, hogy a politikai antipóduson és a legelkeseredettebb párttusák idején sem akadt józaneszü és jóhiszemü magyar ember olyan, aki elfelejtkezett volna a fenkölt magyar erkölcsiség és erények nagyranövekedését benne lovagi készséggel elismerni és tisztelni; s mi, akik még éreztük az egyéniségéből kisugárzó ezeréves magyar géniusz delejes vonzását, kétségtelennek tartjuk, hogy akik ma, halálában, szivök és elméjük legszebb virágait termelik és áldozzák sirhalmára, azok lelkök szerint már életében is mindhalálig hü katonái voltak valahányan.

... Hogy van az mégis, hogy ma tiz éve, alkonyattájban, mikor néhány gyáva bérgyilkos a szerintünk leg-

Ára 12 fillér

értékesebb magyar élet: az Ő élete ellen fegyvert emelt, nem akadt közülünk senki, de senki, aki azt a fegyvert a leghivebb magyar szivről félre ütötte volna!

Szembe kell nézni végre ezzel a soha el nem némuló önváddal is, mert amig ez támad és pusztit a lelkünkben, ez a lélek az őszinte kegyelet bármily érzékeny szavai mellett is magyar alkotó munkára örökre béna és képtelen marad.

Szembe kell nézni vele annál is inkább, mert midőn a gondviselő Isten a legnagyobb magyar bün dátumául éppen október 31-ét jelölte ki, ezzel irgalmasan kezünkbe ajánlotta a kulcsot is, amellyel bününk átkának börtöne talán még egykor megnyitható szabadulásunkra.

Október 31-e tulajdonképen a vértanuságig igaz őskeresztyénségnek egy feledésbe ment nagy életelvét ujitotta fel a világ történelmében, azt, hogy: „inkább az Istennek kell engedelmeskedni, mint az embereknek". S ez életelvnek megfelelően felszabaditotta az ember lelkét minden testi és földi jobbágyság alól, hogy egyedül a lelkiismeretében visszhangzó isteni parancsolatoknak szolgálhasson és engedelmeskedjék.

Mi, mai magyar nemzedék, akik jó lelkiismeretünk ellen Péter módjára sorsára hagytuk nehéz órájában Tisza Istvánt, — akik életünk kényelméért vagy anyagi tekintetekből ma is naponkint hallatlanná tesszük lelkiismeretünk szavát, — akik aszerint vagyunk intranzigens nacionálisták vagy liberális világpolgárok, amint a mindenkori hatalomnak kedves, mi, akik már egész rendénvalónak találjuk, hogy tetteink állandó ellentétben legyenek jó lelkiismeretünk parancsszavával, — mi a Tisza István haláláért reánk nehezedő vérvád alól csak egyféleképen szalválhatjuk boldogtalan magyar lelkeinket. Ugy, ha október 31-e, illetve az általa hangsulyozott egyetemes keresztyén életelv mellett megtanulunk ujra bizonyságot tenni a magyar élet legkisebb és legnagyobb kérdésében naponkint — a Tisza István kemény és mindhalálig hü magyarsága szerint.

Amig ez nem igy lesz, amig a magyar társadalom, lelkiismerete és igaz meggyőződése szolgálatában nem tud egész mellet tárni akár a neki szegzett gyiloknak is, addig nem virrad reánk sem hétköznap, sem ünnepnap, amely enyhületet és jobb reményeket hozna. Addig ez a mai nap is Dies Irae: az Isten haragjának sötét napja lesz számunkra mindenkor, amely a vérvád lélekmardosó irgalmatlanságával támad évenkint a halálra kárhozott magyar lelkiismeretre. Mert az ember lelkiismeretében uralkodó Szentlélek ellen elkövetett bün — amint az Irás tanitja — nem bocsáttatik meg sem ezen, sem a másvilágon.

Magoss György megmásithatatlanul visszavonul a polgármesteri széktől

(A Hajdufőld tudósitójától.) Jelentette már a *Hajdufőld*, hogy dr. *Magoss* György polgármester beadta a törvényhatósági bizottsághoz nyugdijaztatás iránti kérelmét. Ezzel kapcsolatban a debreceni egységespárt törvényhatósági bizottsági tagjai küldöttségileg felkeresték a polgármestert, hogy legalább még egy esztendőre maradásra birják.

A küldöttséget dr. *Magoss* György este 7 órakor fogadta és *Sz. Kun* Béla felsőházi tag tolmácsolta a párt óhaját. Hasonló értelemben szólaltak fel dr. *Hódy* Béla és *Balogh* István, akiknek beszéde után a polgármester meghatott hangon mondott köszönetet a bizalomért, de azt is kijelentette, hogy megrongált egészségi állapota miatt a szándéka megmásithatatlan. Kérte a küldöttség tagjait, hogy tekintsenek el állásában való megmaradásától, mert ő maga érzi és tudja legjobban, hogy éppen most egy fiatal, agilis és teljes munkaerőben levő polgármesterre van szüksége Debrecennek.

A küldöttség tagjai mély lehangoltsággal vették tudomásul dr. Magoss György válaszát s azt még kedden este közölték a pártértekezlettel.

A debreceni rendőrség 260 egyetemi hallgató ellen indit eljárást tüntetés miatt

(A Hajdufőld tudósitójától.) A rendőrségről nyert értesülésünk szerint az egyetemi tüntetésekből kifolyólag 260 egyetemi hallgató ellen indult meg a kihágási eljárás s mint értesülünk, a rendőrség nem összesiti külön-külön az eljárásokat, hanem egyenként és személyenként fogja felelősségre vonni az egyetemi hallgatókat. A rendőrkihágási tárgyalás a jövő héten veszi kezdetét, mikor is minden rendőrbiró csak az egyetemi kihágásokkal fog foglalkozni. Ugyancsak a diáktüntetéssel kapcsolatban a 260. sz. rendőrőrszem ellen felettes parancsnoksága fegyelmi eljárást inditott annak a megállapitása végett, hogy vajon nem-e terheli-e mulasztás a rendőrőrszemet, a ki, mint ismeretes, az egyetem előtt nem avatkozott be a diáktüntetésbe. A fegyelmi vizsgálat megállapitotta, hogy a rendőrt semmiféle kötelesség mulasztás nem terheli, mert szolgálatát szabályszerüen látta el, miért is ellene a további eljárást megszüntették.

Sulyos szerencsétlenség az autó tülkölése miatt

(A Hajduföld tudósitójától.) Sulyos kimenetelü szerencsétlenség történt kedden reggel a Csapó-utcán. Reggel 7 órakor lóháton az Árpádtér felé igyekezett Szerző Kálmán 28 éves kokadi földmives, hogy ott ügyes-bajos dolgait elvégezze. A Pacsirta-utca sarkán szembekerült egy zöldes szinüre mázolt teherautóval. Az autó vezetője előirás szerint rátülkölt, mire a ló megbokrosodott s ágaskodni kezdett. A csuszós uton a ló elvágódott s lovát maga alá temette. Szerző Kálmán

kartörést és több zuzódást szenvedett,

lova hasát pedig az autó első része felhasitotta ugy, hogy pár perc mulva megdöglött.

A szerencsétlenség szinhelyére nagy közönség verődött össze s a közeli rendőrőrszem telefonát a mentőkért, akik Szerzőt első segélyben részesitették, majd kiszállitották a sebészeti klinikára. A nagy utcai esődületben az autó vezetője, még mielőtt kilétét megállapitották volna, elrobogott.

A rendőrség meginditotta a nyomozást az autó tulajdonosának kinyomozására

Tanulót felvesznek.
Pullowerek, mellények, gyapjú harisnyák nagy választékban!
divatáru üzletébe
Batthyányi-utca 4.
Szabó Sándor
Prima fiór harisnya P 2.80
„ selyem „ P 3.50

A Tiszántul legelterjedtebb, gyors és jó munkáiról legelismertebb kelmefestő, vegytisztitó, és gőzmosó,
valamint plisszérozó és gouvlérozó intézet a
Palotayé. Telep: Honvéd-utca 9/j. Telefon: 10—80.
Üzlet: Kálvin-tér 5, Batthyányi-utca 26., Hunyadi-utca 15.

Tüzelőanyag
kedvező fizetési feltételek mellett legjutányosabban beszerezhető a
Tüzelő és Épületfakereskedelmi Rt.-nál.
Debrecen, Sas-utca 4.
(Kossuth-utca sarok. Kölcsönös Segélyző palota.)

Nem burgonyából
sem tengeri szeszből készül az a rum, hanem az Antillákról importá juk a legfinomabb
Jamaica rumot
amely izre, illatra és zamatra felülmulhatatlan, mert valóban cukornádból készitik s nem essenciákból. Ezen valódi Jamaica szigetéről hozatott rum üzleteink büszkesége és minden finom innyü ember öröme.
Kontsek Géza k. r. t.

Fizessen elő a Hajdufőldre

Az Ady-társaság előadása

K. Voith Ilonka, Ascher Oszkár, Szabó Emil fellépésével

Szombaton, november 3-án este 8 órakor a városi zeneiskola hangversenytermében lesz az Ady-társaság első idei előadása. Az estélyt *Juhász* Géza, a társaság ügyvezető elnöke nyitja meg; a müsor ezuttal a zenei és szavaló-müvészetnek lesz szentelve.

A zenei részt két kiváló és méltán népszerü debreceni müvész fogja szolgáltatni:

K. Voith Ilonka,

a Csokonai-szinház kiváló operaénekesnője egy Debussy-árián kivül Szabó Emil egyik dalát fogja bemutatni.

Szabó Emil,

az Ady-társaság alelnöke nemcsak kisérőként, hanem önálló zongoraszámokkal is szerepel a müsoron. Kodálynak egy ős-magyar motivumokból komponált müvét játssza s a maga szerzeményeiből is előad.

Budapestről érkezik, mint az Ady-társaság vendége,

Ascher Oszkár

szavalómüvész, aki egészen ujszerü előadóstilusával ma ugyszólván Ady költeményeinek legtökéletesebb tolmácsolója.

Jegyeket 2.50 P, 1.50 P és 80 filléres áron Csáthy Ferenc könyvesboltjában lehet kapni.

Tiltott röpiratok terjesztéséért 30 pengő

(A Hajdufőld tudósitójától.) A mult év folyamán *Horváth* Gyula, *Szabó* Zsuzsánna és *Szőllősi* Istvánné hajdusámsoni lakosok a Kolozsváron megjelenő *Korunk* c. folyóiratnak egyik röpiratát terjesztették Hajdusámsonban, amelynek tartalma állitólag kommunista volt. A debreceni törvényszék Serly-tanácsa kedden vonta a röpirat terjesztői felelősségre, ahol a vádlottak egybehangzóan előadták, hogy ők egy külön szektához tartoznak, amely minden vallási felekezeten felüláll s a amelynek legfőbb dogmája az emberi szeretet. A röpirat *állitólag* e szektának vallási tételeit tartalmazta, s annak terjesztését a vádlottak kizárólag emberszeretetből tették.

A büntető törvényszék Horváth Gyula és Szabó Zsuzsánna vádlottakat bünösnek mondotta ki röpiratterjesztésben s ezért őket fejenként 30 pengő pénzbüntetésre itélte

Egy déligyümölcs kereskedő sorozatos csalásai

(A Hajdufőld tudósitójától.) Csalással vádolva állott kedden a debreceni törvényszék Jeney tanácsa előtt Juhász Erzsébet déligyümölcskereskedő. Juhász Erzsébet a mult év folyamán beállitott Tóth Jánosnéhoz, aki egyébként jó ismerőse s 10 millió korona kölcsönt vett fel tőle azzal, hogy pár nap mulva kamatostul visszafizeti. Alig távozott azonban Tóth Jánosnétől, elment Böszörményi Pálnéhoz is, ahol elmondotta, hogyha 1,200.000 koronát ad neki kölcsön, nemcsak a kölcsönadott összeget fizeti vissza, de még egy nagy csomag cukrot is ad kamatképen. Közben Budakeszin meghalt egy rokona s ekkor elment a Dankó-céghez, hol megrendeztette a diszes temetést azzal az ürüggyel, hogy neki a Hitelbanknál több részvénye és 60 hold földje van. A cég természetesen a temetést megrendezte. Csak később derült ki, hogy Juhász Erzsébet csalásokat követett el, mire feljelentették. Tegnap megtartott főtárgyaláson kihallgatták Juhász Erzsébetet, valamint a károsultakat is. A biróság elrendelte a bizonyitás kiegészitését s ezért a tárgyalást elnapolta.

HALOTTAK NAPJA
(Édes anyám emléké e)

Ősz van. Sáppadtak a fák.
Csöndes minden,
éjjél után hajnal tájban
valakit mégis keresek itten.

Ólomüggöny teriti palástját,
mig sirok között tántorog a léptem,
beszédet hallok, zokognak a holtak
Ös kaosz: szavukat nem értem.

Aztán csend lesz, alusznak némán,
csuf tánc, talán az ördög kisért
az őszi szél reszketve fütyöl
s gunnyal kacagja fülembe: miért?

Idegen sir gyomverte gazzal,
gondos kéz nem ápolta itten.
Tovább megyek, árnyak kisértenek,
Érzem: halottak szelleme libben.

Fekete palástban surrannak egyre
sötét a föld, sötét az ég,
ma halálnap, jajkiáltást hallok,
sirnak, zokognak az élőkért . . .

Üzennek a holtak!
Álomtalan éjben felsikong a hangjuk
ott reszket a szélben, nincs, aki figyeljen,
nem támad az éjben sohasem visszhangjuk.

Nincs könny, nincs vér . . .
Susogja a temető örök hivó árnya,
hajnali fény reszket a Krisztus-kereszten
élő-halottan csak egyedül járok.
Nem hallja senki
megkérdik a holtak: én kicsufolt élő mit keresek itten
vajon kire várok . . . ?

SZÉKELY MOLNÁR IMRE

Kétszázpengőre itélték mert elgázolt az autójával egy asszonyt

(A Hajduföld tudósitójától.) A debreceni törvényszék Serly tanácsa kedden délelőtt tárgyalta Jurikovszky József hajduszoboszlói autótulajdonos bünügyét, aki gondatlanságból okozott sulyos testisértés vétsége miatt került a vádlottak padjára. Jurikovszky a mult év szeptember 5-én autójával elütötte Hunyadi Jánosnét, akinek sérülése 8 napon tul gyógyult. A tárgyaláson kihallgatták Jurikovszky Józsefet, aki elmondta, hogy a hajduszoboszlói állomástól igyekezett befelé a városba, mikor egy előtte haladó autót akart megelőzni s ezért áthajtott az uttest jobboldalára, ahol egy kőrakásra szaladt kocsijával. Az autó megsérült s ettől kezdve a kormánykeréken elvesztette uralmát s igy

a kocsi feszaladt a gyalogjáróra s az ott haladó Hunyadi Jánosnét elütötte.

Jurikovszky elmondta, hogy az előzésnél azért haladt annyira az uttest jobboldalára, mert az előtte szaladó autó mellett kerülhette volna el csak az autót, mert ellenkező esetben a farkaskutyát elütötte volna. Elmondása szerint

a szerencsétlenséget részben a kutya, részben a kőrakás okozta,

s igy magát bünösnek nem érzi. A bíróság több tanut hallgatott ki, akik azt igazolták, hogy az autó nagy sebességgel haladt, továbbá, hogy a farkaskutya nem a kocsiuton haladt, hanem a gyalogjárón szaladt a szerencsétlenség pillanatában. A perbeszédek elhangzása után a bíróság itélethozatalra vonult vissza s rövid tanácskozás után kihirdették az itéletet, amely szerint Jurikovszky Józsefet a vádban mondták ki bünösnek s ezért *200 pengő pénzbüntetésre itélték.*

— A ker. tanácsadó iroda a Ker. Nemzeti Liga debreceni osztályának a szegénysorsu magyar emberek istápolására és jogi tanácsadásra alakult szerve mindennemü utbaigazitásra ismét rendelkezésre áll minden szerdán és szombaton délután 6 tól 7-ig. (József kir. hg u. 16., bejárat a kapu alatt.)

Megnyilt! Megnyilt!
Benyáts
cipőosztálya
Elsőrendü gyártmány.
Szolid árak! Szolid árak!

Megalakult Debrecenben a MANSz gyermekvédő bizottsága

Az ország 62 ezer elhagyott gyermekéből 6526 esik Debrecenre - Alakuló gyülés a városházán

(A Hajduföld tudósitójától.) Óriási érdeklődés mellett alakult meg vasárnap délelőtt a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége kebelében a Társadalmi Gyermekvédő Menhely- és Telep-Bizottság. Az alakuló ülés a városháza közgyülési termében zajlott le s azon a MANSz országos elnöksége nevében megjelentek Pettkó Szandtner Aladár m. kir. népjóléti államtitkár, Szegedy-Masszák Elemérné, Tormay Vera és dr. Székely Gyula. A gyülésen Cseke Sándor árvaszéki elnök Hajdu vármegye, Csürös Ferenc dr. városi tanácsnok Debrecen képviseletében vettek részt s a debreceni gyermekmenhelyet dr. Brokes Győző egészségügyi főtanácsos, gyermekmenhelyi igazgató képviselte. A közgyülést

özv. Ollinger Béláné,

a MANSz debreceni elnöknője nyitotta meg. Nagyhatásu beszédében üdvözölte az osztály vendégeit, majd a következőket mondotta:

Mint a MANSz helyi fiókjának elnöke ez ünnepélyes óra komolyságát és fontosságát lelkemben teljesen átérezve, kettős megbizatással állok Önök előtt, melyet egyrészt országos elnökünk, *Tormay* Cecilétől nyertem, amikor az ő kitüntető szeretete

az ország első szervezeti gyülésének helyéül Debrecent jelölte ki

s a nagyfontosságu szervezési gyülés elnöklését reám bizta, másrészt ő nagyméltóságu Vass József népjóléti és munkaügyi miniszter ur megbizásából, aki a társadalmi gyermekvédelmi bizottságok ujjászervezése és a velük járó munka elvégzésére szövetségünket jelölte ki. S amikor a MANSz ezt a feladatot a női lélekhez talán legközelebb álló Isten segitségével elvállalta, nem a saját erejére számitott csupán, hanem kéri: hathatós megértés és jóindulat kisérje a hatóságok, magánosok, társadalmi egyesületek, de főképp a magyar nők részéről és feléje nyujtják segitő kezeket annak a munkának elvégzésére, melynek egyetlen parancsa: *szeresd a gyermeket.*

A lelkesedéssel fogadott elnöki megnyitó után

dr. Székely Gyula

országos kiküldött emelkedett szólásra, akinek kiváló szervező képességei Tiszántulszerte ismeretesek a biharvármegyei levente-mozgalmakból. Nagyérdekü és minden részletességre kiterjedő beszédében ismertette azokat az okokat, amelyek miatt a debreceni MANSz kebelében a gyermekvédő-bizottság megalakul.

— Soha nehezebb nem volt nemzeti ügyért cselekedni, harcolni, mint éppen ma, — mondotta dr. Székely Gyula. — A nemzeti gondolat kultuszát mindenekfölött müvelnünk kell, mert százszor is földre sujthatnak, a nemzeti gondolat mindig fölemel. A MANSz azzal a céllal alakult, hogy egy táborba vonja mindazt a törekvést, amely a feltámadásunkat célozza. Éppen ezért nagyszerü gondolat volt az a népjóléti miniszter urtól, hogy a gyermekek védelmét — amely a legelsőbb rendü nemzeti szempont, — a magyar asszonyokra bizza. Az országban 62 ezer elhagyatott gyermek van, akik állami támogatásra szorulnak. Az elhagyatott gyermekeket azonban nem csak az államnak, de a társadalomnak is kell támogatni.

Ezek után részletesen rátért a megalakitandó gyermekvédelmi bizottság céljainak ismertetésére. A MANSz kebelében megalakuló szerv hivatva lesz a családtól megfosztott gyermekek sorsa fölött őrködni s vigyázni arra, hogy az állami segitségét tényleg a gyermekek részére fordiccák. Országosan szervezik meg a gyermekvédelmet. Kerületek lesznek: Debrecenben, Gyulán, Pécsett, Miskolcon, Szegeden, Szombathelyen, Veszprémben. Ezek a kerületek telepeket állitanak fel kisebb városokban, falvakban, községekben.

A társadalmi gyermekvédő bizottság elnöke mindenkor a MANSz elnöke. Az árvaszék hivatalosan állapitja meg, hogy kik az elhagyott gyermekek s ezeket a gyermekeket azután anyagilag és erkölcsileg támogatják. A támogatás abban áll, hogy

gondoskodnak létfenntartásukról, nevelésükről és környezetükre ügyelnek.

A debreceni kerületre 6526 elhagyatott gyermek esik. Ez a munka — az elhagyott gyermekek nevelése — a magyar élniakarásnak és élnitudásnak a legremekebb megnyilvánulása!

Dr. Székely Gyula beszédét szünni nem akaró tapsvihar követte, majd

Pettkó Szandtner Aladár

népjóléti államtitkár beszéde következett.

— A MANSz nemes akciója — mondotta — a gyermekvédelemben csucsosodik ki. A MANSz iránt mindenkor nagyrabecsülést éreztem, mert munkássága a nemzeti feltámadást segiti elő. Vass József népjóléti miniszter ur a gyermekvédelem ügyét a magyar asszonyok kezébe helyezte, mert tudta, hogy akkor a szív nem fog hiányozni.

Ezután *Szegedy-Masszák* Elemérné Tormay Vera üdvözölte a megjelenteket s a MANSz munkásságára Isten áldását kérte. Végül Székely Gyula felolvasta a határozati javaslatot, amely után Ollinger Béláné megalakultnak nyilvánitotta ki a bizottságot.

Inditványára a közgyülés egyhangu lelkesedéssel elhatározta, hogy a Kormányzó feleségét, Vass népjóléti minisztert és Tormay Cecile országos elnököt táviratilag üdvözlik.

A közgyülést az Arany Bika éttermében társasebéd követte, majd délután a MANSz Széchényi-utcai Otthonában tea-délután volt, amelyen a termet zsufolásig megtöltötték a város hölgytársadalmának kimagasló egyéniségei. A vendégek az esti órákig maradtak együtt a legjobb hangulatban.

Autóbaleset a szoboszlói országuton

(A Hajduföld tudósitójától.) Sulyos szerencsétlenség történt kedden délután a hajduszoboszlói országuton. Nagy Béla hajduszoboszlói soffőr autójával oly szerencsétlenül akart megelőzni egy előtte haladó autót, miszerint nem vette észre, hogy szembe jön vele *Szlávik* Géza szoboszlói földbirtokos, akit Nagy Béla elütött. Szlávik Gézát sulyos sérüléseivel beszállitották a debreceni sebészeti klinikára, ahol ápolás alá vették. A balesetből kifolyólag az az ügyészség széleskörü vizsgálatot rendelt el annak megállapitása végett, hogy az autó- és kerékpárszerencsétlenség ügyében a felelősség kit terhel.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni anyakönyvi hivatalnál az utolsó napokban a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Geiger Jenő izr.—Beck Ilona izr. Kazinczi István róm. kath.—Sugár Erzsébet g. kath. Laboncz István ref—Szabó Margit ref. Pach Dezső r. kath.—Révész Irén g. kath.

Születések: dr Lengyel József városi tisztviselő, fiu Gábor. Pamárdi Antal fm., leány Juliánna. Sós Lajos fm., leány Erzsébet. Szabó Gyula MÁV atiszt, leány Éva. Iró Imre fm., fiu Béla. Nagy Sándor kőmüvessegéd, leány Irén. Tóth Ferenc szerelő, fiu Ferenc.

Halálozások: Özv. Hüse Józsefné ref. 78 éves, Munkás-utca 32. Juhász Sándor ref 21 napos, Nagyszepes 17.

›KALOR‹
s más a ma folyton égő kályhák nagy raktára
Sesztina Lajos
vasnagykereskedés - Debrecen
Telefon: 6. és 15-48. szám.

szappanfőzéshez
legmagasabb foku garantált minőségü, nagyon olcsón kapható:
Stern fűszerüzletében
Piac-u. 10. (Bikával szemben.)
Saját érdekében győződjön meg!

Mindenféle bel- és külföldi
szén, koksz, tojásbrikett, tüzifa és Berentei szén
Retorta bükkfaszén, kicsinyben és nagyban házhoz szállitva is
Gabányi Sándor utóda
Láng Mikiós, Debrecen legrégibb cégénél a legolcsóbb napi áron beszerezhető.
Csapó-utca 28. szám. Telefonszám: 4—49.

A takarékossági tizparancsolat

1. Dolgozz és keress.
2. Élj beosztással.
3. Jegyezd a kiadásaidat és vesd össze bevételeiddel.
4. Tartózkodj a felesleges kiadásoktól.
5. Tégy félre nem várt kiadásokra.
6. Szerezz takarékbetétkönyvet.
7. Biztass másokat is takarékosságra.
8. Szeresd otthonodat és törekedj családi házat szerezni.
9. Gondolj öreg napjaidra és köss életbiztositást.
10. A takarékosság hazafiság.

FŐISKOLA

A SzEFHE választmányi ülése. A „SzEFHE" október 31-én, szerdán este 8 órakor a Ker. Nemzeti Liga (József kir. herceg-utca 16.) helyiségében választmányi ülést tart. A tárgysorozat fontosságára való tekintettel kérem az összes tisztviselők és választmányi tagok feltétlen és pontos megjelenését. Elháríthatatlan akadály esetén való távolmaradás a főtitkárnak előre bejelentendő.

Dr Mező Sándor kir. ügyészségi elnök eskütétele

(A Hajduföld tudósitójától.) Hirt adtunk már arról, hogy a kir. főügyészi helyettessé kinevezett dr Gergits Károly utódjául a Kormányzó dr Mező Sándor kir. ügyészt nevezte ki a debreceni kir. ügyészség elnökévé. Az uj ügyészségi elnök a hivatali esküt kedden délben tette le a kir. törvényszék teljes tanácsülésén, amelyen a törvényszék birói és jegyzői karán kivül az ügyészség tagjai is teljes számban megjelentek.

Dr Kesserü Lajos kir. törvényszéki elnök a teljes ülés megnyitása után felolvastatta a legmagasabb elhatározást közlő miniszteri leiratot, majd kivette az uj ügyészségi elnöktől a hivatali esküt. Ezután a saját és az egész törvényszék örömét és jókivánságait tolmácsolta az uj ügyészségi elnöknek, akinek kiválósága és szeretetreméltó egyénisége a legfőbb biztositéka annak, hogy az a harmónia, amely Debrecenben a birói és ügyészi kar együttmüködését mindig jellemezte, továbbra is változatlan marad.

Dr Mező Sándor kir. ügyészségi elnök hálásan köszönte meg a törvényszéki elnök meleg üdvözlő szavait. Hangsulyozta, hogy az uj állásával járó feladatait megneheziti az a körülmény, hogy hivatali elődje dr Gergits Károly kir. főügyészi helyettes volt, akinek kiváló müködése hozzászoktatta nemcsak feletteseit, de a jogkereső közönséget is ahhoz, hogy a debreceni ügyészségi elnök tevékenységét a legmagasabb mértékkel mérjék. Számit azonban a birói és ügyészi kar együttérzésére és támogatására, amelyről mindaddig meg van győződve, amig dr Kesserü Lajos ül a debreceni kir. törvényszék elnöki székében, aki birói müködése mellett hosszu ideig volt ügyész is és igy a legjobban érzi e két testület együttmüködésének szükségességét és akinek bölcs támogatásáról előre is meg van győződve.

A teljes ülés berekesztése után a megjelent birák, ügyészek és jegyzők lelkesen ünnepelték dr Mező Sándor kir. ügyészségi elnököt.

Dr Lévay Józsefet választották meg Hajdúböszörmény tisztiorvosává

(A Hajduföld tudósitójától.) Hajdúböszörményben, mint azt már a *Hajduföld* jelezte, vasárnap zajlott le a tisztiorvosi választás a legnagyobb rendben. A városház nagytermébe sereglett képviselők előtt néhány perccel 11 óra után megjelent dr. *Pákozdy* Sándor vármegyei alispán dr. *Somossy* Béla polgármester kiséretében, elfoglalva az elnök: széket s üdvözlő szavaival megnyitotta a gyülést. Majd a napirenden levő választásra térve át, kijelentette, hogy két pályázó jelentkezett, s mindkettő megfelel a kivánt képesitésnek, igy a választást elrendeli. Erre a jelenlevők dr. *Lévay* Józsefet éltették, mig egy rész dr. *Pápay* Frigyes nevét hangoztatta. A hangos éljenzés elültével kijelölték és megválasztották a bizalmi és jelölő bizottságot. A bizottság mindkét pályázót jelölte, minek utána megkezdődött a titkos szavazás. A képviselőtestület

dr. Lévay Józsefet 110 szavazattal megválasztotta

a városi ügyvezető orvosi állásra dr. *Pápay* Frigyes 65 szavazatával szemben. A megválasztottat hatalmas éljenzés éltette, kit az alispán is meleg szavakkal üdvözölt, melynek elhangzása után dr. *Lévay* József letette az esküt. A választás lezajlása után dr. *Somossy* Béla polgármester az alispán tiszteletére ebédet adott, melyen a város vezető emberei közül többen resztvettek.

Kőkori csontvázra és edényekre bukkantak a szoboszlói iparvasut épitésénél

Zoltay Lajos dr debreceni muzeumigazgató csütörtökön megkezdi az ásatásokat

(A Hajduföld tudósitójától.) A hajduszoboszlói vasutállomástól a szerencsi cukorgyár iparvasutat épittetett a nagyhegyesi cukorrépa termelő gazdaságához s ennek a kisvasutnak a rakodó épitése most történik a vasutállomásnál olyanformán, hogy a régi rakodót megnagyobbitják és a vasuti sineket is meghosszabbitják egészen a kis vasuti rakodóhoz. Az ásatások alig mentek egy félméterre, amidőn a munkások zsugoritott helyzetben levő csontvázra bukkantak s mellette mintegy 5—6 darab egymásba rakott edény hevert, több kisebb régiség között s egy ujabb kőkori eredetü kőbaltát is felszinre hozott a munkások ásója.

Az érdekes és a tudomány szempontjából mindenesetre nagyjelentőségü leletekről *Faller* Gusztáv főmérnök utján tudomást szerzett *Zoltay* Lajos dr. a debreceni Dérimuzeum igazgatója, aki azonnal kiutazott Szoboszlóra, hogy megvizsgálja a leleteket. Mint alkalmunk volt Zoltay igazgatóval beszéni, örömmel hallottuk, hogy nem mindennapi leletről van szó és — mint mondotta — az ujabb kőkorból eredő csontvázak és a régi edények, de különösen a kőbalta olyan értékes jelentőségü, hogy

a napokban már hozzá is kezdenek az ásatásokhoz.

Már engedélyt is kértek a szoboszlói városi tanácstól mintegy 300 négyszögölnyi területre az ásatás megkezdése céljából és igy valószinüen már csütörtökön, — egyelőre csak öt emberrel, — meg is fogja kezdeni az ásatást *Zaltay* Lajos dr.

Zoltay Lajos dr. muzeumigazgatótól értesültünk arról is, hogy a szoboszlói vasutállomás főnöke, *Bartha* István, aki melegen érdeklődik az ásatások iránt, értesitette a Nemzeti Muzeumot is a leletekről, asonnan még a mai nap folyamán ki is foknak szállni Szoboszlóra a leletek megvizsgálására

Alföldi Takarékpénztár
Debrecenben
A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK LEÁNYINTÉZETE
Alapittatott 1872-ben.

Betéteket a legjobban gyümölcsöztet. Kölcsönöket a legjutányosabban folyósit. Foglalkozik a banküzlet minden ágával. Ajánlja téglagyára elsőrendü gyártmányait. Raktárházában tároló árukra kölcsönöket nyujt.

Reformációi ünnepélyek Debrecenben

A debreceni református theologus ifjuság október 31-et, a reformáció évforduló évfordulóját fényes keretek közt ünnepli meg. A müsor a következő: Délelőtt 10 órakor istentisztelet a Nagytemplomban. Istentisztelet végeztével gályarabok emlékoszlopánál: Gályarabok éneke. Szigethy Gy. főiskolai énektanár vezetésével énekli a koll. kántus. Ünnepi beszédet mond Bódis Sándor 4 é. th. „Gályarabok" cimü ódáját szavalja: Buchwald Sándor I. é. th. Eros várnnk nekünk az Isten Énekli a koll. kántus. Délután 5 órakor a Kollégium disztermében. Óh hatalmas Ur . . . karének. Szigethy Gy. főiskolai énektanár vezetésével énekli a koll. Kántus. Megnyitó beszédet mond Dr Lencz Géza hittud. kari e. i. dékán. Szuhay Benedek. Gályarabok cimü költeményét szavalja Batta Zoltán 4. é. th. Sóloének. Nagygyörgy Sándor koll. szeniortól. Harmoniumon kiséri Gál Lajos 4. é. th. Ünnepi beszédet mond: Papp Gábor 4 éves th. a) Preludium, b) Fuga Szigethy: „Rózsabimbó" cimü operából. Előadja a ref. főgimnáziumi zenekar. Sántha Károly: Fohász. Szavalja: Buchwald Béla 1 éves th. Gályarabok ének: Előadja a koll. Kántus.

A debreceni Keresztyén Ifjusági Egyesület

október 31-én délután 5 órakor a Kistemplomban reformációi emlékünnepet tart a következő sorrenddel: Fenálló ének. Kezdő ének. Bibliát olvas és előimát mond: Kardoss Lajos s.-lelkész, K. I. E. titkár. „Erős várunk nékünk az Isten", énekli a Dóczy ref. polgári leányiskola összes növendékeiből alakult nagy énekkar. Prédikál: Uray Sándor lelkész, K. I. E. elnök. Magán énekszámot ad elő orgonakisérettel: Nagy András ref. kántor. Beszédet tart: dr Bessenyei Lajos ref. főgimn. tanár. Szaval: Madarász József theologus. K. I. E. tag. Bezáró ének: 89. dics. 7. v. (Tarts meg minden időben.)

A ref. tanitóképző-intézet

„Ifjusági gyülekezete" október 31-én délelőtt fél 12 órakor a kollégiumi oratóriumban a reformáció emlékére ünnepélyt rendez. Müsor: Közének, ima. Hermann Vencel: Adagio. Orgonán előadja Csiky László 4. o. t. Ünnepi beszédet mond Nyakas László 5. o. t. az „Ifjusági gyülekezet" előljárója. Madách—Iványka: Három angyal szózata. Énekli Bencsik Árpád 5. o. t., Fábián István orgonakiséretével. Szavalat. Nardini: adagio cantabile. Hegedün játsza Szücs Géza 4. o. t.

Az ágostai hivallásu ev. egyházközség

október 31-én, szerdán délután 6 órakor az evangélikus templomban reformáció ünnepélyt tart. Az ünnepély müsora: Közének. Ima. Mondja: Labossa Lajos h.-lelkész. Mozart G-dur Trio II. tétel. Hegedü: Buza Gábor zeneiskolai tanár. Gordonka: Eisler Mihály zeneiskolai tanár. Orgona: Szabó Emil zeneiskolai tanár. Dr Szlávik Mátyás ny. theol. akad. dékánprofesszor ünnepi előadása. Bach J. S. C-dur praeludium, E-moll fuga, orgonán előadja: Szabó Emil zeneiskolai tanár. Porkoláb Gyula: Október 31-én, szavalja: Polster Márta. Himnusz.

Séta a „Szövetség" kiállitásán

A „Szövetség" magyar festők, szobrászok, épitészek és iparmüvészek társasága c. budapesti müvészcsoport Debrecenbe is ellátogatott és több mint száz müalkotásból álló, valóban érdekes és magas müvészi szinvonalu kiállitást rendezett a Kereskedő Társulat Ferenc József ut 8. sz. alatti disztermében. A gazdag tárlat változatos müanyagában a festőművészek minden müfaja képviselve van. Tájképek, figuralis müvek, interieurök, csendéletek, szinpompás olajfestmények, hangulatos, diszkrét pasztellek és a grafikai müvészet különböző válfajai függenek a falakon, artisztikus elrendezésben.

A kiállitáson a „Szövetség" egész müvészgárdája felvonult. Barkász Lajos, a jeles tájképfestő, egy kitünő vizfestménnyel és egy szinpompás virágcsendélettel szerepel. Csendéleteket állitott ki Benczur Ida is, aki bravuros technikáját és ragyogó koloritját nagynevü apjától örökölte. Ugyancsak a Benczur hagyományok ápolója Éder Gyula, a kiváló régi mester, aki egy dijnyertes alkotásával, a „Dryád halála" c. nagyobbméretü vásznával szerepel, mely a Mücsarnok tavalyi akt-kiállitásán is méltó feltünést keltett.

Brüll Aladár a párisi Salon tavaszi tárlatán szerepelt figurátis müveit küldte el a debreceni kiállitásra. Bendéné K. Friderika egész kis kollekciót állitott ki: szebbnél-szebb interieuröket, tájképeket, zsánerképeket. Erőteljes, friss, hatásos munka valamennyi. Győrffy Ivántól két bámulatos anyagszerüséggel megfestett csendéletet és egy karakteres önarcképet látunk. Kacziány Aladár érdekes praerafaelita müvész, aki elvonatkozik a természettől és belsőleg átélt, stilizált képekben tárja elénk müvészi mondanivalóját. Kampis János szereti az architektonikus részleteket. Érdekes képe a „Godiva" melyen egy régi angol legendát festett meg bámulatosan preciz technikával. Kiss Kálmán hangulatos tájképekkel, Moldován Béla néhány darab valódi nemes technikával készült rézkarccal szerepel. Maróti Major Jenőnek rendkivül finom pastelljei és tájképei a kiállitás legjobb darabjai közé tartoznak. Bakssányi Dezső, a kitünő freskófestő, két müvészi oltárképet állitott ki.

Az értékes és nivós kiállitáson a debreceni müvészek közül Balczer György, Csürös Béla, Dienes János, Kovács János, Nagy Ferenc, Nagy Sándor János, Sennyei Oláh István és Thoroczkai Osvald vesznek részt, akik mindnyájan munkásságuk legjavát mutatják be.

A plasztikai müvészetet Fülöp Elemér, a budapesti Blaha Lujza-szobor jeles alkotója képviseli két kitünően megmintázott plakettel és az Ady siremlék pályadijnyertes vázlatával.

A választékos kiállitás — mely egész héten nyitva marad — minden tekintetben megérdemli a debreceni mübarát közönség legnagyobbfoku érdeklődését.

HAZTARTÁSI CIKKEK
kefe áruk az őszi takaritásra a legnagyobb választékban,
Johnson villamos parkett fényesitő gép
egyedüli elárusitása és kikölcsönzése
Kántor Ernő és Társánál
Városház épület. Telefon 16—57

A Bartha Miklós Társaság felhivása a munkássággal szembeállitott magyar ifjusághoz

A Bartha Miklós Társaság, az ifju magyar szellemi munkások gárdája fájdalmas megdöbbenéssel látja, hogy a félrevezetett ipari munkásság meggyülölte a vele egyazon vérből származó egyetemi ifjuságot. A lázas test önmaga ellen emelte fel öklét és dühvel saját arcába csapott.

Rettenetes felelősség terhel mindnyájónkat, mivel hagytuk, hogy közöttünk a gyülölet véres árnyékát lobogtassák fel azok, akik a magyar szenvedő rétegek egymás ellen uzitásából élnek.

De itt van a végső óra, amely még mindent jóvá tehet. Kétségtelen, hogy az ifjuság sulyosan vétkezett azzal, hogy néhány akciójával (sztrájktöréssel stb.), de főleg hallgatásával azt a látszatot keltette, mintha a munkásság ellenségeinek oldalán állana. Ezt a rosszakaratu idegenvérü izgatók beleszuggerálták a muskásrétegekbe. Könnyü volt a feladatuk, mert a numerusz klauzusz során egyetemi hallgatók több izben vonultak fel a „Népszava" elé, melyről a munkásság csak azt tudja, hogy ma (sajnos) az egyetlen munkáslap, mely azonban olvasóinak igaz érdeke ellenére a szocializmussal semmiféle összefüggésben nem lévő numerusz klauzusz kérdésében a szerkesztőség önző nézeteit szivárogtatta, vagy harsonázta szét. Mindegy. Ezen az alapon mégis sikerült kiélezni a munkásság dühét az ifjuság ellen.

Mi tehát a teendő ebben a tragikus helyzetben? Az egyetemi ifjuságnak ki kell mutatnia, hogy a magyar munkásság sorsa a szive mélyén fekszik, hogy minden tanulása, fanatizmusa, jövője egyuttal küzdelem a magyar munkásság nagyobb kenyeréért, melytől jogtalan erők megfosztják, tehát hogy testben-lélekben egyek vagyunk vele. De ennek az őszinte manifesztációnak olyan formában kell megtörténnie, hogy az valóban eljusson a fizikai munkásság legszélesebb rétegéig. Kérünk tehát Benneteket, feleljetek nekünk postafordultával és lépjetek velünk közelebbi érintkezésbe, mintegy válaszképpen a következő kérdésekre:

1. Hajlandók vagytok-e megrendezni a magyar ifjuságnak olyan nagygyülését, amely impozánsan leszögezi magát az ifjuság és a szenvedő munkásság harmóniája mellett, egyuttal megbélyegezve mindazokat a bármely oldalról jövő machinátorokat, akik e két legértékesebb réteg közé galád éket ütve a magyar jövő farkasvermét ássák és akik ezért az országból való kitoloncolásra magukat érdemesekké teszik? Hajlandók vagytok-e e nagygyülés megrendezésére?

2. Részben a nagygyülésen elhangzó beszédeknek, részben a diákság köréből jövő egyéb ilyen tárgyu tanulmányoknak brossüra-kötet formájában való közzétételére hajlandók vagytok-e? Az irásoknak valóban a munkásság egyszerü nyelvén kellene napvilágot látniok, megmagyaráznák, hogy a munkásságnak mi az érdeke a numerusz klauzuszban, levente intézményben stb. és bizonyitékát szolgáltatnák egyuttal annak, hogy az ifjuság mentalitása szociális problémák terén mennyire távol áll a liberáliz kapitalizmus privátanarchiájának könyörtelenségétől. Rámutatnánk, hogy kiknek az érdeke e két réteg egymás ellen hangolása. E gyülések éppugy, mint a röpirat-kötet megjelenésének még lehetőleg október folyamán kell megtörténnie, egyidejüleg a forradalomnak általuk megünnepelt évfordulójával. A kötetből olcsó kiadás készüljön, előállitási árban, sőt munkásigazolványra azon alul is kerülne árusitásra, egy bizonyos mennyiség pedig teljesen ingyen osztatnék szét, szétküldetne a munkásság és szakszervezetek azon magyar vezetőinek, akik képesek megérteni az ifjuságot.

3. Hajlandók vagytok-e az ifjuságnak ezt a mentalitását plakátok utján is tudomására adni a munkásságnak?

Legszivesebben vennők, ha maguk a nagy diákszövetségek rendeznék közösen e nagygyülést. De ha ennek akadályai volnának, a Bartha Miklós Társaság, programmjához hiven, felajánlja segitségét. Itt nincs politikáról szó, csak a munkásságot az igazságról kell felvilágositani. Ezzel sok véres összeütközésnek vehetjük elejét. Ha pedig ezt elmulasztjuk, a történelem megérdemelten a vádlottak padjára ülteti majd egész mai ifjuságunkat és mikor majd tanárok, mérnökök, orvosok lesztek, egy tragikus félreértésből származó uj forradalom korbácsa megérdemelten fog rajtatok végigsuhogni. Háritsuk el idejében a harangnak e szörnyü napját, amely véres hamuvá oldhatja szét a társas élet minden szépségét.

Elnökség.
(Vilmos császár-ut 33. fsz. 10.)

Most veszi át a város a közkórházat

(A Hajduföld tudósitójától.) A kultuszminiszter tudvalevőleg 73 ezer pengőt utalt ki a közkórháznál mutatkozó hiányok pótlására és egyben felszólitotta a várost, hogy a közkórházat vegye át a kultuszkormánytól, illetőleg a Tisza István tudományegyetemtől. Az átadás kedden reggel már meg is kezdődött és az egyetem, valamint a város kiküldötteiből álló bizottság végigjárta a közkórházi telepet. Sorra vették az összes épületeket, berendezési tárgyakat, hogy leltárszerüen átadhassák, illetőleg átvehessék az épületet. Kedden a munkával nem sikerült teljesen elkészülni, azonban a bizottság még ujból összejön

KONZERV
különlegességek, legnagyobb választékban, és a legelőnyösebben szerezhetők be
PÁLFFY-nál
KOSSUTH-UTCA 7. SZÁM.
Telefon 16—94. szám. :-:
Vásároljon könyvre

Van szerencsénk becses figyelmét felhivni arra, hogy bankházunk folyósit a lehető leggyorsabban mindenféle kölcsönt földekre, házakra, éptékpapirra.

Földekre minden fázisu **törlesztéses kölcsönt 25—35 évre.**

Felvevő által bármikor felmondható, a bank azonban nem mondhatja fel. A 100%-os 35 éves kölcsönt is első forrásból folyósitjuk s **igy feltétlenül a legolcsóbbak vagyunk.** Sem előzetes költség, sem váltó nem kell hozzá. — Törlesztéses kölcsönt már félévi 4.2% tőke és kamat együttes törlesztésére is folyósitunk.

Drága kölcsönt **megolcsóbbitjuk! Földekre** első helyre már 9½% kamattal adunk kölcsönt a föld értékének feléig

Olcsó **épitkezési kölcsönt** nyujtunk városi, telepi kertségi épitkezéshez tehermentes telekre az épitkezési költség 75%-ig.

Ha tavaszra házat akar épiteni, már most **megkezdheti a tőkegyüjtést.** A legkisebb összeget is átvesszük s a **legmagasabb kamatot téritjük meg** Önnek. Keresetének egy részét tegye félre szükebb napokra.

Készpénz tőkéjét I. helyi jelzálogbiztositék mellett kihelyezzük s ezáltal Ön ugyanazt a kamatot élvezi, amennyit a kölcsönvevő a tőkéért fizet. Igy jóval nagyobb kamatot kap teljes biztositék mellett pénzéért, mint különben bárhol kaphatna.

Külön osztályunk O. F. B. **eng. Ingatlan forgalmi vállalat.**

Vállaljuk: Házak, földek vételét, eladását és közvetitését reális alapon.

Lebonyolitunk mindenféle parcellázást. Szerzünk földbérletet, vagy bérletét tovább adjuk.

Mindenféle bank és ingatlan ügyét a leggyorsabban lebonyolitjuk.

Magunkat ajánljuk s vagyunk teljes tisztelettel

Debreceni Bankház
Böszörményi László és Rankai Gyula
Miklós-utca 7. szám.

Halottszállitás autón vidékre is!
M. kir. Tisza István Tudomány Egyetem **klinikai** szállitója:
Fehértói Dániel
temetkezési vállalkozó Debrecen, Dégenfeld-tér 4. szám. Telefon nappal 11-85.

Ezuton értesitem a gyászoló közönséget, hogy a mai igényeinek teljesen megfelelő
halottszállitó autót
állitottam be s igy módomban áll a gyászban sujtott vidékieknek is a halottait a lehető leggyorsabban autómon szállitani.

A „Nemzeti Ujság" debreceni estélye

Több izben hirt adtunk már róla, hogy szombaton, november 3-án este 6 órai kezdettel nagyszabásu irodalmi est lesz a piarista reálgimnázium diszteremében, amikor is *Surányi* Miklós, a kitünő tollu iró, akinek regényei, legutóbb pedig pompás Bethlen-monografiája kivételes helyet biztositanak a magyar irodalomban, továbbá *Gáspár* Jenő, a Petőfi Társaság tagja, kiváló poéta és iró és *Tóth* László dr. főszerkesztő mutatkoznak be a debreceni közönségnek. Velük együtt lép a pódiumra *Némethy* Ella énekmüvésznő, az Operaház tagja, akit nyolc évvel ezelőtt igen melegen ünnepelt már egyszer a debreceni közönség és dr. *Hunyady* Ferenc gróf országgyülési képviselő, az ismert fiatal mágnás, aki éppen olyan kiválóan kezeli a tollat, mint aminő kitünő szónok és debatter.

Az irodalmi est iránt városszerte szokatlanul nagy érdeklődés nyilvánul meg, ami a fenti nevek után nem is lehet másképen. Nem nehéz megjósolni, hogy Debrecen kulturakedvelő s irodalombarát müvelt, uri közönségét együtt lehet majd látni ezen az irodalmi esten s hogy a piarista reálgimnázium diszterme ezuttal is szüknek fog bizonyulni.

Az irodalmi est teljes müsora a következő: 1. Megnyitót mond dr. *Lindenberger* János prépost-plébános. 2. Verseiből felolvas *Gáspár* Jenő iró, a Petőfi Társaság tagja, az Uj Nemzedék főmunkatársa. 3. *Ujság és közönség.* Felolvassa dr. *Tóth* László, a Nemzeti Ujság főszerkesztője. 4. *Magyar nóták.* Rácz Jancsi bandája kisérete mellett előadja *Némethy* Ella énekmüvésznő, az Operaház tagja. 5 *Régi idő — uj korszak.* Csevegés *Surányi* Miklós iró, a Kisfaludy Társaság, a Petőfi Társaság tagja, a Nemzeti Ujság főmunkatársa. 6. *Ünnepi beszéd.* Mondja dr. *Hunyady* Ferenc gróf országgyülési képviselő 7. *Magyar nóták.* Rácz Jancsi bandajának kisérete mellett előadja *Némethy* Ella énekmüvésznő, az Operaház tagja.

Az irodalmi estre belépő jegyek *Antalffynál* és *Springernél* kaphatók Belépődij állóhelyre 1 P, ülőhelyre 2 P. Ruhatár kötelező.

Az irodalmi est szereplőit Debrecenbe kisérik *Széchényi* József grót, *Baranyay* Lajos vezérigazgató és *Cavallier* József főszerkesztő, akik szintén résztvesznek a társasvacsorán.

— MÉHÉSZ SÁNDOR PÉKMESTER NEM TÁGIT MAGOSS GYÖRGY SZEMÉLYÉTŐL. Debrecen város ipari társadalmának egyik neo-politikai vezéregyénisége, *Méhész* Sándor pékmester, aki szociális tervekből kifolyólag állandó összeköttetést tart a debreceni sajtóorganumokkal és személyes megjelenésével sokszor órákon keresztül közrehat, hogy közönségünk irányitó lapvállalatai a szerkesztőségi munkálatokat a késő éjjeli külön-órákig meghosszabbitsák, tegnap este 9 és 12 óra között rövid megbeszélést folytatott munkatársunkkal, melynek folyamán kifejtette, hogy *Magoss* György polgármestert szociális érzékü városvezérnek ismeri el és szeretné őt rábirni a polgármesteri székben való megmaradásra. *Méhész* Sándor, egyéb elvi jellegü megnyilatkozásaitól eltekintve, ezt az óhajtását kivánta lapunk hasábjain keresztül a nyilvánossággal közölni; erre igéretet is tettünk s ime, azt be is váltjuk. Annál is inkább, mert a *politikus pékmester* óhajtása valóban közóhajtás.

Egy maroknyi nép, amelytől mi is megtanulhatjuk, hogy mi az irredenta

Hogy győzte le a német önkényuralmat a Dániától 1864-ben elszakitott 165,000 dán kisebbség?

Elszász-Lotharingia elvesztése után a porig alázott francia nemzetnek Gambetta hiressé vált jelmondatával: „Mindig arra gondoljunk, de sohse beszéljünk róla!" olyan tevékeny irredentizmusnak adott alapot, amely nemsokára meghozza az óhajtott revanch-t és a tartomány visszaszacsatolását.

A népek jogait durván letipró és ostoba békeszerződések nem egyszer szaggatták meg Európa térképét 1648-tól, a westfáliai béke óta. És nem egy nemzet volt kénytelen hősi szenvedéseik között türni hallgatva, összeszoritott ökölkel, de tehetetlenül, éveken, sőt évtizedeken keresztül és várni, amig felderül a történelmi igazság napja. De kevés olyan példánk van a multban, amint az a 160.000 dán mutatott a XX. század irredentájának, kiket 1864-ben a szövetkezett porosz és osztrák fegyverek elcsatoltak Dániától a porosz állam javára

A német önkény ezzel a maroknyi néppel szemben mindent elkövetett, hogy nyelvben, szokásban, erkölcsökben teljesen beleolvassza a maga népkolosszusába, ami annál is inkább könnyünek látszott, hiszen az északnémet és a schleswigi dán népélet számtalan téren mutat rokon vonásokat, — de a porosz bürokrácia erőszakos hatalma éppen az ellenkező hatást váltotta ki ennél a müvelt és öntudatos kis népnél: rövid időn belül megszervezte a dán patriotizmust és megteremtette a dán egységet!

A dán optánsper

A dán optánspör 1864—78-ig, — mely majdnem ugyanazon tartalmu, mint a mi erdélyi optánsügyünk, — majd a porosz Köller-féle nyelvrendelet felforditja a nyugalom és rend békéjét és végtére is odajut, hogy 1898-ban vagy 4000 optáns és vagy 12.000 optánsgyerek élt elcsatolt területen, „atyáik tüzhelyén, politikai jogok nélkül, pusztán eltürve, a politikai üldözés Damokleskardjával fejük felett, kiket bármely percben kiutasithatott ősi hazájából a porosz rendőrhatalom, ha dán érzelmeiket kifejezni merték." (Warning: a schleswig-holsteini kérdés.) Az 1888-iki nyelvrendelet megfosztotta a dán kisebbséget nyelvétől, iskolájától, templomától, beleavatkoztak legszentebb jogaikba, örök szégyenére a német kulturának, majd kezdetét veszi a spionok és denunciánsok aknamunkája és a közigazgatás végeláthatatlan szekaturája.

Az egyesületi házak

Mindez természetesen nem eredményezhetett mást, minthogy talpraállott a porosz állam kis dán szigetének minden értelmes és független embere és csodával határos lelkesedéssel egybekovácsolják az eddig széthuzó frakciókat s alig egy évtized alatt kiépitik a dán egyesületi házak (Versammlunghauser) egész hálózatát. A 160.000 főnyi dán kisebbség rövidesen 40 ilyen kulturközpontot emel, több mint 40 ezer márka költséggel, melyet a feléledt nemzeti áldozatkészség és az anyország támogatása hoz össze. Igy biztositja magának a szabad gyülekezési jogot és a porosz államhatalom minden ellenkezése dacára ajtót zár a spionok és denunciánsok előtt. Eljutott hát a dán irredenta odáig, hogy egyesületi házaiban a maga ura lett, ahol szabadon müvelheti nyelvét, irányithatja kulturális törekvéseit és politikailag is megszervezheti a maga nemzeti ellenállását.

Valóban ezekből az egyesületi házakból indul ki minden jó, amelynek áldását nemsokára érzi is az egész schleswigi dánság.

Az üldözött dán nyelv védelme

Rövidesen megalakul a Sprachverein az üldözött dán nyelv védelmére. Teljesen önerejükből és igazán rövid idő alatt 135 népkönyvtárat állitanak fel, ahol a dán irók mellett helyet foglalnak a külföld jelesei is jó dán forditásban. Ezek a népkönyvtárak egységes közigazgatás alatt állottak és céljuk volt az üldözött anyanyelv istápolása és fenntartása irodalmán keresztül. Évente 8—10 ezer dán nyelvtant és gyermekolvasókönyvet osztottak ki a nép között, továbbá egy népies dán történelmet és egy dán ima- és énekeskönyvet terjesztettek el. Nem is lehet számokban felbecsülni, mennyi veszendő lelket mentettek meg a nemzet egysége számára ezzel a nagyarányu kulturpropagandával, amely képes volt minden áldozatra.

Nemsokára egy lépéssel továbbmennek és megoldják az iskolakérdést. Az anyaország kultuszkormánya és a schleswigi elszakitott dánság 1893-ban alakult Schulverein-jének vezetői nemes versenyre keltek a számtalan kedvezmény és stipendiumok által, hogy az elszakitott dán népesség gyermekei az ősi hon népfőiskoláira mehessenek. Itt azután pompás kiképzésben részesültek és visszatérve lelkes apostolai lettek a dán nyelvnek és kulturának: „a még alig kitanultak az otthonmaradottak tanitói lesznek s bájos családi képet lát az ember, ha ezeket a diákokat meglepi, amint testvéreiknek anyanyelvüket olyan buzgalommal tanitják, hogy a tanár és tanitvány arca egyaránt kipirul." (Warning i. m.) Néhány év alatt a Schulverein akciója folytán az anyaországban tanultak olyannyira fellenditik a dán sajtót, hogy még ma is a világ egyik legerősebb olvasó népe a dán.

Hogy politikai téren se legyenek kiszolgáltatva a porosz elnyomásnak, megalakul máról-holnapra a Wählerverein. Ennek intézőbizottsága egyesiti az elszakitott terület legfüggetlenebb és legtehetségesebb embereit és ez az 500 főnyi lelkes gárda megszervezi a dán kisebbség leghathatósabb politikai ellenállását és itt csődöt mondott a Köller-féle kormányzati rendszer — nincs többé hatalom, amely ellenállhat a hirtelen megismosodott nemzeti öntudatnak.

A kitartás eredménye

És mi volt a végső eredmény? „Leszámitva az egyre változó hivatalnoki osztályt, a tanitót, rendőrt és az állomásfönököt, akik mind közvetve vagy közvetlenül a kormánynak köszönik állásukat, — község község mellett azután a 40 évi szakadatlan üldözés után teljes 400 százalék dánul beszélő lakosságot tüntet fel. Mig ellenkezőleg a német telepesek eldánosodnak." (Warning i. m.)

Ime egy 160.000 főnyi nemzetiségi töredék szivós akarattal és törhetetlen összetartással megvivott harca, amely még a hatalmas német birodalom beolvasztási kisérleteit is meghiusitja!

Azonban ne felejtsük el, hogy ez a maroknyi nép 1864-től 1918-ig az állhatatosságnak, áldozatkészségnek, összetartásnak és akaratnak olyan iskoláját járta ki, amely szinte páratlan a világ történelmében. Az északi népek szükszavuságával minél kevesebbet beszél, de annál többet tett, mert valóban igaza van Gambettának: „Mindig arra gondoljunk, de sohase beszéljünk róla!"

Az „Előőrs"

most megjelent 33-ik számában vitéz Bajcsy-Zsilinszky Endre felelős szerkesztő Mozaik cimü vezércikkében pár tömör, markáns vonással rajzolja meg azokat a magyarságot közelről érintő eseményeket, amelyek az elmult hét alatt következtek be. A vezércikk méltatja az Erdélyi Helikon iróinak budapesti szereplését, a Quai d' Orsay félhivatalosának, a Le Temps-nak a magyar kérdéssel foglalkozó cikkeit, a jugoszláviai magyar kisebbségnek az uj horvát helyzethez való viszonyát, a Magyar Távirati Iroda uj székházának felavatását, az „utódállamok" jubileumát, a Tengerentuli Magyarok Világszövetsége cégér alatt kezdődő uj szélhámoskodást és megemlékezik arról a szörnyü testvérharcról, amely a unmerus clausussal kapcsolatban keletkezett a magyarországi zsidóság leplezetlen örömére a magyar munkásság és a magyar főiskolai fiatalság között. Ugyanebben a tárgyban közölt felhivást a lapban az egyetemi és főiskolai ifjusághoz a Barta Miklós Társaság, az ifju magyar szellemi munkások gárdája is. A felhivással lapunk vezetőhelyén külön cikkben foglalkozunk. Megdöbbentő erejü Szabó Dezső Párisból keltezett cikke, melyben a magyar „alsóbb" rétegekkel foglalkozik s amelyben a miniszterelnök nagycenki beszédének egyik passzusára ad választ. Czövek István, sajókazinci kisbirtokos, ez a keménykoponyáju, tisztalátásu magyar A magyar parasztság és a földreform cimen cikkezik. Sajgó Jenő dr Liverpoolból, a világ gabonatőzsdéjének városából küldött cikkében leplezi le, hogy a tőzsde üzérei hogyan csinálják a gabonaárakat Budapesten, nagykálnai Levatich László pedig a lakáskérdést birálja nemzetpolitikai, szociális és gazdasági szempontból. Több értékes, a magyarságot közvetlenül érintő cikk teszi még teljessé a pompás magyar folyóiratot, mely 70 fillérért minden ujságárusnál kapható, vagy havi két pengőért a kiadóhivatalban (Budapest, II. Margit körut 7. szám) megrendelhető.

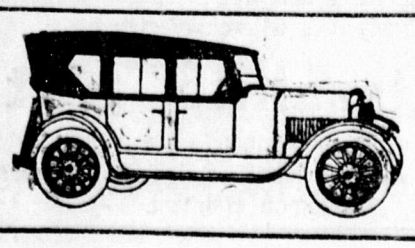

Kocsik. Automobi karosszérlák. Duco fényezés minden szinekben!
RIESZ HERIK
KOCSIGYÁR, DEBRECEN.

Ramminger hölgyfodrász
Szent Anna-utca 10. Városi bérház.
Telefon 15-37. Tartós villanyondolálás

Schuschitzky János és Tsa
Debrecen, Ferenc József-ut 22/24. Debr. Első Tak. palotájában
mint a
Salgótarjáni Kőszénbánya R. T.
kerületi kizárólagos képviselete szállit elsőrendü salgótarjáni darabos szenet
továbbá porosz kőszenet, bánya és gázkoksot, tüzifát
nagyban és kicsinyben. Telefon 1248, 1262.

HIREK

1928 október 31 (Szerda)

Prot: Ref. ünn. Kath.: Farkas.

Debrecen sz. kir. város közművelődési könyvtára (Déri-muzeum) szeptember 1-től nyitva délelő t 10—1-ig, délután 4—7-ig, vasárnap délelőtt 10 - 12 óráig.

Gyógyszertárak közül a következők tartanak éjjeli szolgálatot: Kossuth Piac-u. 30., Nap Piac-u. 3., Isteni gondviselés Petőfi- és Teleki-utca sarok, II. Rákóczy Ferenc Külsővásártér 1., Csillag Árpád-tér 1., Mátyás Király Nyilas telep, Márton K.-u. 1.

1928 november 1 (Csütörtök)

Prot.: Marianna. Kath.: Mindszent.

A gyógyszertárak közül következők tartanak éjjeli szolgálatot: Kigyó Piac-u. 33., Arany Angyal Piac-u. 50., Reménység Csapó-u. 22., Sas Hatvan-u. 70., Bocskay Czegléd-u. 22., Tisza Péterfia-u. 76.

1928 november 2 (Péntek)

Prot.: Achill. Kath: Halottak n.

A gyógyszertárak közül következők tartanak éjjeli szolgálatot: Megváltó Piac-u. 18., Arany Egysz. Kossuth-u. 8., Muraközy Hunyadi-u. 5., Magyar Korona Péterfia-u. 10., Nádor Szt.-Anna-u. 66., Csokonay Mester-u. 43., Arany János Csapó-u. 66

Reformációi istentiszteletek a református templomokban.

Minden templomban reggel 8 órakor az elemi iskolások részére istentisztelet, amelyen részt vesznek a szülők is. Az istentiszteletet végzik a soros lelkészek.

A Nagytemplomban délelőtt 10 órakor ünnepélyes istentisztelet, amelyet dr. Baltazár Dezső püspök végez. Ezen az istentiszteleten vesznek részt a Kollégium, a városi tanács, a különböző hivatalok református tagjai és a nagyközönség.

A Kistemplomban délelőtt 9 órakor a helyőrség református tagozatai istentiszteleten jelennek meg és urvacsorát vesznek, prédikál: Siposs Imre. Délután 5 órakor a debreceni KIE rendez vallásos ünnepélyt, prédikál: Uray Sándor

Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor a nem református iskolába járó református növendékek részére vallásos ünnepély, prédikál Papp Imre vt, lelkész

Nyilastelepen délután 5 órakor prédikál: Siposs Imre

— **Felhivás a MANSz tagjaihoz.** Felkérjük a MANSz tagjait, hogy a hősi sirok november 1-i feldiszitésére szánt virágjaikat, az eddigi szokáshoz hiven a Széchenyi-utcai Otthonunkba, vagy a hősi temetőkbe eljuttatni sziveskedjenek. Elnök.

— **A Szociális Misszió Társulat** november 4-én délután 6 órakor a megyeház nagytermében évi közgyülést tart — 10 évi beszámolót — tart, melyre tagjait és az érdeklődőket tisztelettel meghivja az Elnökség.

— **Jön! Karenin Anna.**

— **Rendeletgyüjtemény a vasuti személyzet oktatására.** Bartha János, a MÁV debreceni főintézője „Rendeletgyüjtemény" cimen segédkönyvet szerkesztett, amely igen alkalmas segédeszköz a vasuti személyzet oktatására a forgalmi és jelzési utasitásokat illetőleg. Bartha János főintéző értékes munkásságáért felettes hatóságai részéről nagy elismerésben részesült és az államvasutak igazgatósága f. évi 29. sz. hivatalos lapjában hivta fel a személyzet figyelmét e segédkönyvre.

— **A debreceni Tiszti Casino mozgószinházának előadása október 31-én, szerdán elmarad.**

— **A pénzügyi kuglizó választmányi ülése.** A pénzügyi kuglizó ma, szerdán este fél 7 órakor választmányi ülést tart. Utána disznótoros vacsora.

— **Értesités!** Huszonhárom évi működés után, van szerencsém bejelenteni az én nagy, kedves közönségemnek, hogy az üzletemtől október 31-én megválok, röviden indokolom: agyon dolgoztam magamat, de kötelességem volt, azzal a nagy szeretette! és támogatással szemben, amiben az én kedves vevőköröm részesitett. Ezuton mondok utoljára köszönetet, és egyben bejelentem, hogy olyan utódról gondoskodtam, aki kötelességének érzi és vállalja az én eddigi müködésemet nagy javitásokkal, tovább vezetni és az én vevőkörömet, még jobban, szebb és jobb áruval kiszolgálni, sőt mindenféle legjobb ujdonságokkal, különösen budapesti áruival a legjobb kivitelben rendelkezésre állani, miután teljesen ismerem Szabó János szaktudását, a legmelegebben merem ajánlani. Mégegyszer köszönöm a sok szeretetteljes támogatást, melyben 23 éven át voltam szerencsés lenni.

Marx János elődömtől átvéve az üzletét, az ő szellemét és munkásságát, ezekkel a fentieket teljes mértékben vallom és teljesiteni fogom, elnézést nem kérek, csak szigoru birálatot és ezzel remélem az elődöm kedves vevőkörét nemcsak biztositani, hanem megnagyobbitani tudom, a magam részére is.

Mély tisztelettel:

Szabó János. Marx János.

— **Elkobozták Földy Mihály „Csábító" cimü regényét.** Budapestről jelentik: A budapesti büntetőtörvényszék vizsgálóbirája elrendelte Földy Mihály „Csábító" cimü regényének elkobzását.

— **Chrysanthem** cserepes és vágott kapható Gulyás kertészet, V., Budai Ezsaiás-utca 27.

— **Bélyeggyüjtők figyelmébe!** Külföldi legkeresettebb és ritka bélyegekből nagy választékot tart és minden bélyeggyüjtő vásárlásait megelégedésre bonyolitja a Csáthyféle egyetemi könyvkereskedés, Piac-u. 8. Telefon 2—96.

— **Jön! Karenin Anna.**

— **Erős, vérbő, kövér emberek** számára a természetes „Ferenc József" keserüviz naponkint való ivása a legkisebb erőlködés nélkül könnyü és rendes bélmüködést biztosit. Számos szakorvosi jelentés bizonyitja, hogy a **„Ferenc József"** viz köszvényben és csuzban szenvedőknek, valamint cukorbetegeknek is nagyon jót tesz s ezért méltán megérdemli a legmelegebb ajánlást. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

— **Jön! Karenin Anna.**

— **Amatőrök felvételeit** kidolgozza, megnagyitja. Szakszerü munka, olcsó árak. Berzéki Fotóbörze, Ferenc József ut 38. Az udvarban.

— **Pénteken lesz a városi közgyülés.** Debrecen város törvényhatósági bizottsága pénteken délelőtt 9 órai kezdettel rendes közgyülést tart, amelynek tárgysorozatán 43 ügy szerepel. A városi közgyülés tárgyalni fogja többek között a tisztviselők és nyugdijasok illetményrendezési ügyét, Magoss György polgármester nyugdijazás iránti kérelmét s ugyanekkor választanak meg két tisztiorvost is. A közgyülés iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, azonban valószinü, hogy ez alkalommal nem fog a közgyülés több napig tartani, hanem előreláthatólag reggeltől estig sikerül végezni a tárgysorozattal.

— **Adócsalásért elitéltek egy gazdálkodót.** Kiss György nagylétai gazdálkodó a mult évben megtartott debreceni nagyvásáron négy disznót vásárolt Halász József és Karcza Imre nagylétai lakosoktól. Az eladásnál a pénzügyőrök észrevették, hogy Kiss György a más tulajdonát képező disznók járlataival perfektuálta a vásárlást. Szücs Károly pénzügyőri felvigyázó jegyzőkönyvet akart felvenni a dologról, amire Kiss György a tárcájából elővett egy tizpengőst s ezzel a pénzügyőrt meg akarta vesztegetni. Szücs Károly feljelentésére a debreceni törvényszék Jeney tanácsa kedden tartotta meg ebben az ügyben a főtárgyalást s a vád szerint felsorolt vétségekben bünösnek találta Kiss Györgyöt, akit 200 pengő fő, 50 pengő mellékbüntetésre itéltek.

— **Az Uj Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden ujságárusnál.**

A mozgószinházak közleményei:

METEORBAN

Szerdán:

Csak felnőtteknek!

Gyermekgyilkosok

Erkölcsdráma Natalia Lissenkoval és

Csendes Oceán szigetvilága

Előadások kezdete: 7 és 9 órakor.

Szerda—Csütörtök:

APOLLO

Az ördög bibliája

párisi regény 9 felvonásban. A főszerepben **Renée Heribel** és **Lucien Dalsace.** Megelőzi

Vihar és verőfény

(A becsület koldusai)

dráma 7 felvonásban.

VIGSZINHÁZ

Közkivánatra prolongálva!

CSAK FELNŐTTEKNEK!

Petrovich Szvetiszláv és **Evelin Holt** főszereplésével

A nőorvos

modern filmtörténet 9 fejezetben.

Megelő i:

Büntény a Horne villában

riport 8 felvonásban.

Előadások kezdete 6 és 8 órakor.

METEORBAN

Csütörtökön: Mindenszentek napján jótékonycélu előadás a szegény gyermekek karácsonyára Bemutatásra kerü l

A nagy szüret

Világattrakció 12 felvonásban **Dolores del Rioval.**

Előadások 4, 6 és 8 órakor.

Jegyelővétel állandóan

— **Müterem-kiállitás.** G. Szabó Kálmán festőmüvész müterem-kiállitását (Hatvan-utca 1. sz., V. lépcső, IV. emelet lift) állandóan nagy közönség látogatja. A kiállitás november 4-ig lesz nyitva.

Mutassa meg rossz fogát, müfogát VÁRY JÁNOS fogmütermében Darabos-utca 18. Kollégium mögött

Hálók! Ebédlők! Uriszobák!

hajlitott székek s egyéb butorok legolcsóbban

Debreceni Faipar Rt. városi üzlete Király-utca 4.

Telefon 3—41.

Kedvező fizetési feltételek — Megbzható minőség.

Henne és Etna folytonégő **kályhák** csakis a

Bészler és Dávid

vaskereskedésében kaphatók, a Kossuth-szobor mellett.

Hrabéczy

legszebben fest, mos, plisséroz.

Főüzlet Széchenyi-u. 18. Telefon 323.

Fiókzletek Cegléd u. 16. Hunyadi-u 12

Gyár: Széchenyi-utca 12. Telefon 971.

Irányárak:

Kord bársony I. minden szinben	3.65
Kord bársony divat mintás	4.25
Angol bársony sima	6.50
Crepe de chin prima minőség	6.98
Taftalin minden szinben	4.40
Brocát selyem nehéz minőség	5.50
Paplanhuzat virágos kloth 140 széles	5.95
Nansu fehérnemü batist	1.65
Kasán minden szinben	4.50
Kasán kockás	5.50
Kabát kelme 145 széles	5.50
Kascha kabátra 145 széles	7.50
Gyapju kolm és scheviot	4.50
Tenis flanell	-.98
Angol ing zephir	1.25
Sifon	-.88
Párnatok, angin	1.20
Damast törülköző	1.20
Frotir törülköző	1.20
140 széles alsólepedő vászon	2.48
180 széles paplanlepedő vászon	3.68
Női ingek és bugyik	1.20
Damast ágyhuzatra	2.10

„Beke" áruház Szent Anna-u. 2.

Nincsen párja árban, minőségben és tartósságban a **Gerő**

férfi-, fiu- és gyermekruháinak.

Debrecen, Piac-u. 39. Keresse fel, meggyőződik erről.

Takarékossági nap: október 31.

Nemzeti Hitelintézet Rt.

debreceni fiókja.

Bankosztály: Ferenc József-ut 44.

Tüzelőanyagosztály: Debrecen nagyállomás, belső fatér

Telefonok: 350, 158

Bankosztálya

gyümölcsöztet szabad és lekötött betéteket, kölcsönöket nyujt értékpapirokra és ingatlanokra rövid lejáratra vagy törlesztéses kölcsön alakjában, vesz és elad értékpapirokat, idegen pénzeket és érmeket, leszámitol váltókat, elfogad átutalásokat stb. stb. a legelőnyösebb feltételek mellett.

Tüzelőanyagosztálya

ajánl kiváló minőségü magyar és porosz szeneket, bánya és gázgyári kokszot és elsőrendü kovács-szenek t, valamint elsőosztályu száraz hasábos, vagy apritott tölgy és bükk tüzifát kicsinyben és nagyban jntányosan és kedvező fizetési feltételekkel.

Alakulási év: 1884. Tagok száma: 10.000

4 év alatt mindenki tőkét gyüjthet!

heti vagy havi befizetési könyvecskével a

Kölcsönös Segélyző Egylet

mint szövetkezetnél

1 törzsbetét heti fél P. 1 törzsbetét heti fél P.

Takarékbetétek előnyösen kamatoztatnak.

Kihelyezett tőke 2,000.000 pengő. — Kérjen a befizetésekről és kölcsönökről részletes tájékoztatót.

Moktàr

Piac-utca 59. sz.

Magyar Országos Központi Takarékpénztár

Moktár

Telefon 21. és 101.

Elfogad takarékbetéteket, folyószámla betéteket.

Olcsó kölcsönök folyósitása. Váltóra. Házra, földre.

Foglalkozik a bankügylet minden ágazatával a legelőnyösebb feltételek mellett.

Budapest Székesfővárosi Községi Takarékpénztár R. T.

debreceni osztálya

Szent Anna-u. 13.

Telefon 81. és 603. szám.

Elfogad Takarékbetéteket, folyószámlabetéteket.

Olcsó kölcsönök folyósitása váltóra, házra, földre.

Tiszàntuli Mezőgazdasági Hitelintézet Rt.

Telefon 6-11. Kossuth-u. 8. Telefon 6-11.

Alap- és tartalék tőkék 165.000 pengő.

Folyósit kölcsönöket hosszabb időre kebelezés ellenében.

Törlesztéses jelzálogkölcsönöket közvetit.

Elfogad betéteket könyvre és folyószámlára ez idő szerint 8½% ellenében.

Foglalkozik ingatlanok vételével, eladásával és parcellázások lebonyolitásával,

Házhelyeinek eladásával kapcsolatosan épitkezési kölcsönöket folyósit havi visszafizetések mellett.

Heti betéti osztálya lehetővé teszi kis összegü tőkék gyüjtését.

Foglalkozik a Bank és Takarékpénztári üzem minden ágával.

Városi Takarék- és Hitelintézet

Részvénytársaság

Debrecen, Csapó-utca 4. sz.

Alaptőke: 1,058.400 pengő.

ALAPITÁSI ÉV: 1873.

Alaptőke: 1,058.400 pengő.

Legjutányosabban folyósit hosszulejáratu törlesztéses, valamint rövidlejáratu váltókölcsönöket. Lekötött betéteket 7 és fél százalékkal kamatoztat

Foglalkozik a bankűzlet minden ágával.

RÁDIÓ-MÜSOR

Szerdán 9,30: Hirszolgálat. 10: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál: Sebestyén Jenő dr. teológiai igazgató. 11.15: Evangélikus istentisztelet a Bécsikaputéri-templomból. Prédikál Varsányi Mátyás dr. budai ev. lelkész, énekszámok az uj Dunántuli Énekeskönyv szerint 256—270. 12.15: Időjárásjelentés és hirszolgálat. 12.30: Bajai Puresi Pepi és cigányzenekarának hangversenye. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 2.30: Hirszolgálat, élelmiszerárak. 3.30: A Magyar Rádió Ujság „Morse" tanfolyama. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés és hirszolgálat. 5: Koch János, a Pénzintézeti Központ igazgatóhelyettesének előadása: „A takarékbetétek védelme." 5.30: Operettrészletek. (Zenekari hangverseny.) 1. Jacoby: Sybill. 2 Kálmán: Cigányprimás. 3. Kálmán: Bajadér. 6.50: Katona János dr., a Pénzintézeti Központ igazgatójának előadása: „A takarékosság lélektana". 7.30: Emlékezés gróf Tisza Istvánra. 1. Szász Károly emlékbeszéde. 2. Kozma Andor verse: „Tisza István". Elmondja: Szabó Margit, a Nemzeti Színház müvésznője. 8.30: Fischer Edvin zongoramüvész hangversenye filharmóniai zenekari kisérettel a Zeneművészeti Főiskola nagytermében. Közremüködnek Jámbor, Ágai és Sass Rezső zongoramüvészek. Előadásra kerülnek Bach háromzongorás koncertjei, f-dur és d-moll koncert. E müveket Fischer Edvin a zongora mellől vezényli. 10.35: Pontos időjelzés, hirszolgálat, lóversenyeredmények és időjárásjelentés. 11: Ifj. Radics Béla és cigányzenekarának hangversenye.

CSÜTÖRTÖK. Délelőtt 9: Ujsághirek, 10: Ogyházi zene és szentbeszéd a belvárosi plébániatemplomból, 12: Harangszó az egyetemi templomból, 12.10: Időjelzés, időjárás. — 12.15: Szimfónikus zenekari hangverseny. — Közremüködik Zipernovszky Fülöpke hegedümüvésznő. Beethoven-hangverseny. 1. Egmont-megnyitó. 2. Két románc. 3 Athén romjai, török induló. 4. III. Es-dur szimfónia. — 2.30: Dörner Béla: A hussertéstenyésztés és az emberi élelmezés kérdése. 4: Harsányi Gizi mesél a gyermekeknek. 4.45: Időjelzés, időjárás. 5.30: Sporteredmények. 6: Mindszenti emlékezés. A Mindszentek ünnepére, illetve a halottak napjának előestéjére való tekintettel előadás után a Studió müsort nem fog adni.

PÉNTEK. Délelőtt 9: Hirszolgálat. 10: Mozart: Rekviem a Budavári koronázó templomból. Sugár Vilmos kormányfőtanácsos vezényletével. A magánszólamokat énekelik: Kostyál Sarolta, Urmánczy Jánosné, Lózsy Hugó, Göllner János. Orgonán játszik: Sárkány Sándor. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból és időjárásjelentés. 12.10: Kamarazene. (Temesváry—Kerpely—Polgár.) 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 2.30: Hirszolgálat, élelmiszerárak. 4: „Aszszonyok tanácsadója"((Arányi Mária előadása.) 4.45: Pontos időjelzés, időjárás-, vizállásjelentés és hirszolgálat. 5: Dr. Hans Göttling németnyelvü előadása: „Briefe der Liebe berümter Deutscher"(5(45: A magy. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Vezényel: Berg Ottó karnagy. 7.15 Angol nyelvoktatás, (J. W. Thompson) 8: Fedák Sári rádió-estje dr Szilágyi Imre és zenekarának közremüködésével. 9.10: Pontos időjelzés, hirszolgálat. 9,30: A Britanniánagyszállóból Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye. E hangverseny szünetjében körülbelül 10.20: Időjárásjelentés.

KÜLFÖLD. Bécs (517.2 és 577. délelőtt 11 és délután 4: Hangverseny, 7.30: Gluck: Iphigénia Anlisban. Operaelőadás. Utána könnyü esti zene. Csütörtök: délelőtt 10.20: Orgona, 11: Szimfónikus hangverseny, délután 4.15: Hangverseny, 6.30: Halottak napja. Közremüködik Almásy Róbert és Székely Margit. 7.30: Schubert-est, 8.45: Az udvari zenekar hangversenye. Péntek: délután 4.15: Hangverseny, 6: Kamarazene, 8.05: Szinmüelőadás, utána hangverseny. Berlin (483.9) délután 5: Szórakoztató hangverseny, 8: Berlioz A trójaiak Karthagóban. Zenei költemény, — utána tánczene. Csütörtök: délután 4.30: Szórakoztató hangverseny, 8: Hangverseny, 8.30 Dalest, 10: Tánczene. Péntek délután 4.30: Szórakoztató hangverseny, 9.30: Vonósnégyes hangverseny. Boroszló (322.6) délután 4.30: Operettrészletek, 8.15: Orosz est. Csütörtök: délután 4.30: Szórakoztató zene, 10.30 Tánczene. Péntek: délután 4.30: Szórakoztató zene, 8: Mozart: Szöktetés a szerályból. Operaelőadás. Majna-Frankfurt (428.6) délután 1.15: Gramofonzene, 4.55: Szórakoztató hangverseny, 8: Strauss Richárd: Elektra, zenedráma. Csütörtök délután 1: Hangverseny, 4.35: Szórakoztató zene, 8: Dalest. Péntek: délután 1: Gramofonzene, 5.35: Szórakoztató hangverseny, 8: Szimfónikus hangverseny. Prága (348.9) délután 12.30: Hangverseny, 7: Fuvószene, 8.10: Könnyü zene, 9.30: Szindarab közvetitése. Csütörtök: délelőtt 9: Egyházi zene. Délután 4.30 és 7.30: Hangverseny, 10.20: Gramofonzene, 8.10: Könnyü zene, 9.30 Szindarab közvetitése. Csütörtök: délelőtt 9: Egyházi zene. Délután 4.30 és 7.30: Hangverseny, 10.20: Könnyü zene. Kóma délután 1: 1: Rádió-trió, 5.30: Hangverseny, közben Grand guignol előadás, 8.45: Szinházi előadás. Csütörtök: delután 1: Rádió-trió, 5.30. Hangverseny, 8.45: Mascagni operettelőadása Péntek délután 4.30: Mesék, 8.10: Sport Hangverseny nincs. London (361.4) délután 4.45: Hangverseny, 5.45: Orgona, 7: Gramofonzene, 8.45: Debussy: Pelleas és Melisande operaelőadás, 12.15: Tánczene. Csütörtök: d. u. 5.40 és 7: Hangverseny 8.45: Vidám-est. 11.30: Tánczene. Péntek délután 4.45 és 5.30: Hangverseny, 8.45: Kamarazene, 10.35. Hangverseny, 12: Tánczene.

Megnyilt a

Rádió-ház

BÁRÁNY HENRIK

villamossági- és rádió üzlete

Szent Anna-utca 1. sz.

SZINHÁZ

Csokonai-szinház müsora:

Szerda délután 3-kor, ifjusági előadás: **Dolovai nábob leánya.**

Szerda este C) bérletben: **Házbarát.**

Csütörtök délután 3-kor, zónaelőadásul: **Dolovai nábob leánya.**

Csütörtök este D) bérletben: **Hivatalnok urak.** (Róth bácsi: Szigeti Jenő.)

Péntek bérletszünetben: **Régi nyár.**

Szombat bérletszünetben: **Régi nyár.**

Vasárnap este bérletszünetben: **Régi nyár.**

Vasárnap délután fél 4-kor: **Mesék az irógépről.**

A szinházi iroda hirei:

A dolovai nábob leánya mai délutáni előadására csak páholyülések kaphatók délelőtt 10—12-ig és 2—3-ig.

Ma, szerdán este C) bérletben: **Házibarát,** Szenes Béla hátramaradt kacagtató vigjátéka kerül szinre, mely eddig táblás házakat vonzott.

Holnap, csütörtökön délután 3-kor: **A dolovai nábob leányt.** Erre az előadásra jó támlásszékek is kaphatók.

Hivatalnok urak holnap este D) bérletben, remek szereposztással, Thuróczy mesteri rendezésében.

Hivatalnok urak holnapi reprizén Thuróczy, László, Unger, Tamás, Fábián, Antók, Sugár, Szentgyörgyi Mária, Vajai Magda, Németh Ila, Halasiné, Dinnyési Rózsi, Lázár Tihamér, Misoga stb. játszák a főszerepeket.

Hivatalnok urak holnap esti előadásán Róth bácsi tragikomikus figuráját Szigeti Jenő alakitja.

Hivatalnok urak holnapi előadását szokatlanul élénk érdeklődés előzi meg.

Régi nyár péntek, szombat, vasárnap este!

A t. bérlők sziveskedjenek esedékes bérletösszegeiket sürgősen rendezni.

TESTEDZÉS

A debreceni piarista reálgimnázium—Főreáliskola mérkőzése. A debreceni piarista reálgimnázium football csapata és a Főreáliskola labdarugó csapata hétfőn délután a KISOK kerületi bajnoki mérkőzést játszott. A mérkőzés a piaristák 4—0 arányu győzelmével végződött. Félidő 2:0.

TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.60

Budapest 90.60. Berlin 123.82 és fél, Newyork 519.72 és fél, London 2520.12 és fél, Páris 20.30 és egynegyed, Milano 27.32, Prága 15.40, Belgrád 9.13, Bukarest 3.13 és fél, Bécs 73.10, Amsterdam 208,40.

Hivatalos devizaárfolyamok.

Egy angol font 27,75—27,90, száz „belga" 79.55—79.85, száz cseh korona 16.94 és fél—17.02 és fél, száz dán korona 152.50—153.10, száz dinár 9.99—10.05, száz dollár 570.80—572.80, száz francia frank 22.40—22.60, száz holland forint 229.35—230.35, száz lengyel zloty 64.10—64.40, száz lei 3.43—3.48, száz lira 29.85—30.10, száz német márka 136.40—136.90, száz osztrák schilling 80.45—80.80, — száz svájci frank 110.12 és fél—110.52 és fél, száz svéd korona 152.95—153.55 pengő.

Gabonatőzsde.

A készárupiacon a kinálat megelénkült s mivel a fedezővásárlások száma megesappant, az irányzatban kisebb arányu visszaesés volt tapasztalható. A tőzsdenap elején a tiszavidéki buzát 26.10—26.85, a felsőtiszait 26.05—26.75, az egyéb származásut 25.95—26.65 pengővel jegyezték fajsulp szerint. A rozs ára 24.20—24.30 pengő között mozgott.

A liszt- és őrleménypiacon a malmok nem változtatták meg lisztáraikat s igy ma is a 40.50 nullálisztalapon számitott árak maradtak érvényben.

A takarmányeikkek piacán a zab iránt megélénkült a kereslet. A zabot 25.50—26.25 pengővel jegyezték. Az árpafélék piaca, ugyszintén a tengeripiac üzlettelen.

Állatvásár.

A marhavásárra 499 darab vágómarhát hajtottak fel. Eladatlan maradt 147 nagymarha. Az irányzat lanyha volt. Árak: magyar bika IIa 60, tarka Ia 94—108, IIa 78—92, IIIa 60—76, ökör magyar Ia 103—118, IIa 80—10z, IIIa 54—76, tarka Ia 98—116, kiv. 120, IIa 78—96, IIa 54—76, tehén magyar IIa 70—88, IIIa 48—54, tarka Ia 92—112, kiv. 118, IIa 66—90, IIIa 42—64, növendékmarha 52—100, kicsontoznivaló 28—40, rugott borju 84 fillér élősuly kg.-ként. — A ferencvárosi nyilt sertésvásárra felhajtottak 2604 sertést, eladatlan maradt 2312 darab. A forgalom lanyha volt. Árak: zsirsertés öreg Ia 140—150, IIa 126—136, fiatal nehéz 174—178, kiv. 180, közepes 156—160, könnyü 100—120, szedett közép 136—142, angol urasági 136—152, szedett 116—131, süldő 110 fillér élősuly kg.-ként.

DEBRECENI FA- ÉS SZÉNKERESKEDŐK EGYESÜLETÉNEK IRÁNYÁRAI:

Apritott fa	I. oszt.	. .	P 4.20
„	„ II. „	. . .	„ 3.60
Hasábfa	I. „	. . .	„ 3.60
„	II. „	. . .	„ 3.—
„ vagon	I. „	. . .	„ 3.20
„	„ II. „	. . .	„ 2.80
Porosz kőszén		. . .	„ 8.—
Hazai szén	I. oszt.	. . .	„ 5.—
„	„ II. „	. . .	„ 3.60

mázsánként, házhoz szállitva, készpénzfizetés esetére.

Épület és butor-vasalások, fournérok

BÉSZLER LAJOSNÁL

Széchenyi-utca 2. szám.

Női felöltők

Bundák, ruhák, kalapok

óriási választékban, a legolcsóbb árban szerezhetők be

Rózsa áruházban

Alföldi palota

(Bikával szemben.)

Kovács Gyula

vaskereskedő Debrecen,

Fő-utca 17. sz. (Bika-szálló mellett sarkon)

Folytonégő kályhák, Egyszerü és zománcozott takaréktüzhelyek. Kályha-előtét, tálcsák, fásládák. Egészségügyi, háztartási cikkek és mindenféle vasáruk olcsón kaphatók.

Szőlőoltványok gyökeres hazai vesszők, fajtisztán, legolcsóbban a
Kállósemjéni Szőlőtelep R.-t.-nál.

Szőrme áruk kész és feldolgozatlan állapotban legolcsóbban beszerezhetők. — Alakitást, javitást a legujabb divatlap szerint **Kőváry** szücs mester készit. József kir. herceg-u. Közetlen a Bika-fürdő mellett.

Eredeti angol férfi, női kabát és ruhaszövetek óriási választékban
Petrik Károly
rőfös és rövidáru üzletében, Szent Anna-utca 5.
Gyapjuharisnyák, flanelek, csepeli casánok, ruhabársonyok rendkivül olsó árban.
Szolid szabott árak!

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 30 fillér és egyszerre három reggeli lapban jelenik meg:

a HAJDUFÖLD-ben
a DEBRECENI UJSÁG-ban és a
a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG-ban.

Vastagabb betüvel szedett szavak duplán számittatnak. — Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.

LEVELEZÉS

Intelligens
fiatal uri leény komoly intelligens uriember barátságát keresi. Leveleket „Discréció" jeligére á Hajdufőld kiadóhivatalába kérek. 1271

„Állandó", „Pötyi", „Modern lakás", „Szerény". „Épitész", „Pénz biztositva", „Ezerszer hálás" „Doktorné" jeligékre levelek vannak a kiadóban.

Jobb iparos,
kinek jó menetelü üzlete van, ismeretség hiányában ez uton keres házasság céljából jó megjelenésü 30—45 év közötti özvegy vagy idősebb leányt, kinek ingatlana vagy néhány ezer pengője van. — Kérem levelét e lap kiadóhivatalába küldeni „Józan életü" jeligére. 3498

Intelligens
kereskedősegéd házasság céljából megismerkedne oly szerény igényü leánnyal vagy gyermektelen elvált asszonnyal, ki hüséges feleség lenne. Ajánlatot a Hajdufőld kiadóban „Hüség" jeligére.

Házasság.
Sógornőm férjhez menne gazdálkodóhoz, kereskedőhöz. Izraelita, saját lakása, vagyona van, jó anyahelyettes. Özvegy embert keresek 55—60 évest. Érdeklődők irjanak a Független Ujsághoz „Jó házasság" jeligére. 3492

KIADÓ LAKÁS

Udvari
szoba kiadó butorral vagy anélkül. Darabos utca 56.

Butorozott
szoba, utcai kiadó. Hatvan utca 64. szám. 3608

Simonyi-ut
34. alatt butorozott szoba kiadó. 1300

Kiadó
Mester utca végét kétszobás kis lakás nagy nyitott verandával. — Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utca. 700

Butorozott
szoba két személy részére kiadó. Péterfia 19. Keresztépület. 3605

Kiadó
kétszobás és egy egyszobás lakás vágóhidi villamos megálló mellett. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utca. 699

Házaspárnak
szépen butorozott szoba konyhasználattal kiadó. Eötvös-utca 4. 1301

Butorozott
szoba, utcai kiadó. Hatvan utca 64. szám. 3607

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó. Széchenyi u. 5. Megbeszélhető szatócsüzletben. 1290

Szoba,
konyha kis családnak azonnal kiadó. Oláh Károly utca 10. 716

Egy
szoba, konyha és verenda kiadó. József kir. herceg utca 61. 1299

Kiadó
2 szoba, előszoba, — konyha, speiz, baromfi udvar, konyhakert. Böszörményi ut 79. November 1-re. 708

Kiadó
butorozott szoba különbejáratal 2 személyre, Széchenyi-utca 10., hátul az udvarban. 3608

Kvártély
kapható intelligens leány részére Cserepes-utca 16. 687

Kiadó
egy szoba, konyha. Mikes Kelemen u. 5. szám. 3596

Kiadó
1 vagy 2 egyénnek egy emeleti utcai szoba. Szent Anna u. 31. 684

Kiadó
Árpádtéren nov. 15. egy szoba, konyha, villannyal, vizvezetékkkel, gyermektelennek harminc pengőért. Értekezni Hadházi ut 12., üzletbe. 692

Butorozott
szoba intelligens egyénnek kiadó. Cserepes utca 16. 688

Lakás
2 szoba és mellékhelyiség azonnal kiadó. Nap-utca 3. 675

Butorozott
szoba, konyha vagy anélkül és egy nagy istálló azonnal kiadó. Boldogfalva-utca 17. 3524

Központban
egy, esetleg két szoba butorozva vagy anélkül, irodának, — rendelőnek is alkalmas, kiadó. Püspöki palota, földszint 21. 3588

Butorozott
szoba kiadó. Eötvös-utca 4. Ugyanott cimbalom eladó. 1280

Butorozott
szép tágas szoba, konyha, speiz mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Csapó-utca 61. 660

Egy
szoba, konyha kiadó. Pesti-utca 7. 1280

Különbejáratu
nagy utcai szoba üresen vagy elegánsan butorozva elsejére kiadó. József kir. herceg-utca 40. 673

Különbejáratu
csinosan butorozott fütött szoba kiadó. Arany János 16. 679

Egy
szoba, konyha, jószágtartással kiadó. Acélutca 9. 3539

Ebédlő
háló szoba butor eladó. Kosuth-utca 10. szám. 128

Kiadó
szoba, konyha, speiz. Külön udvarból álló lakás, teljesen uj épület, jószágtartással. — Cim: Debreceni Ujság kiadójában. 694

Egy
szoba, konyhás olcsóbb lakást keresek Szent Annai részen nov. 1-re. Cim a Hajduföldnél.

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba intelligens egyénnek vagy házaspárnak saját ágynemüvel kiadó. Nyugoti utca 38 Klein, Széchenyi u. végén 3518

butorozott szoba nov. 1-re kiadó. Péterfia u. 80. sz. alatt hátul a keresztépületben. 1277

Utcai
két szoba, előszoba, konyha, pincehelyiséggel azonnal kiadó. — Bercsényi u. 38. 3485

Mühelynek
2 szép helyiség kiadó, Péterfia utca 9 udvarban. 1250

Kiadó
egy butorozott szoba a Nagyerdei körúton. Értekezhetni dr, Széll, Király utca 5. 564

Irodának,
salonnak, esetleg két személynek tágas lépcsőházi bejáratu szoba kiadó. Piac u. 58. I. lépcső II. em. jobbra. 1241

Kiadó
egy vagy 2 butorozott szoba Király u. 5, II. e. Telefon 961. 563

Utcai
különbejáratu, csinosan butorozott parkettes szoba, fürdőszoba használattal kiadó. — Nemzetőr utca 4. em. 3462

Kiadó
novembertől 3 szoba, mellékhelyiségekkel, sertéstartással kedvező feltételekkel. Lehel u. 39. 1252

Egy szoba,
konyha és verenda november elsejére kiadó. József kir. herceg u. 61. 1257

Butorozott szoba
1—2 személy részére Simonyi ut 7 alatt kiadó 1265

Lakásnak
vagy üzletnek kiadó utcai szoba, konyha központban, Józzef kir. herceg u. 25. 1255

Özvegy
urinő egy jobb lakótársnőt keres Török Bálint 23 1262

Kiadó
lakás egy szoba, konyha Katz-telep mellett Hadházi ut 16. D. u. 4 től 1269

Miért olcsó és mégis a legjobb?
A Hajdusági Ruhaáruházban vásárolt ruha.
Mert saját szabóságunkban kisiparos mestereink által készittetjük vevőink részére a készen vásárolt ruhákat. Ezért ajánlatos mielőtt ruhát szándékozik vásárolni, keresse fel bizalommal üzletünket. -- Előzékeny és pontos kiszolgálás.
Hajdusági Ruhaáruház
Piac-utca 67. szám.

Széchenyi utca 14. egy butorozott szoba kiapó november elsejere 3506

ÜZLETEK

Kiadó
10 autó részére garázs. Kazinczy utca 4 3525

Bármilyen
ipari célra megfelelő világos nagy műhely kiadó, Eötvös 64 586

ELLÁTÁS

Két
szolid diák lány vagy tisztviselőnő teljes ellátást kaphat. Eladó kihuzós ágy, asztali lámpák Mester 31. sz. 559

KERESLET

Betegtoló-
kocsikat, ebédlőszőnyegeket, gyermekjátékokat, kályhákat, butorokat és mindenféle ingóságokat megvételre keres az Ingóságközvetitő. 710

Télen
lakatlan kerti házban butorozott szobát keresek azonnalra. Címeket a kiadóda kérek. 1292

12—15.000
pengőig financirozó társat vagy társnőt keresek budapesti nagy jövedelmü trafik megvételéhez, közreműködéssel vagy anélkül. — Ajánlatokat „Igényjogosult" jeligére kérek a kiadóhivatalba. 1182

1929
január elsejére keresek egy gazdát és kerülőt egy személyben. Bay Sándor, Álmosd.

ELHELYEZKEDÉS

Józan
életü, teljesen megbizható pontos számolást értő 32 éves férfi bármily szolgai állást elfogad. Cim Karászy, Simonyi-utca 17. sz. 713

Jó
bizonyitvánnyal fiatal bejárónő felvétetik. — Zöldfa-utca 2. szám. Özv. Gaal Istvánné. 1302

Bejáró
leányt, 14—15 évest fölveszek Bika-bérház, Róze nyelviskola. 711

Jó
házikoszt kapható Széchenyi-utca 6., keresztépület. Ugyanott egy szoba ellátással kiadó. 3630

Ügyes
varrólcány azonnalra felvétetik. Cim a kiadóban. 3603

Bejáróleány
keresteti: Rakóczi u. 14 1295

Ügyes
helyi ügynök azonnalra felvetetik. Cim a kiadóban. 3604

Hajdu zováti Hangya szövetkezet keres egy eltálen megbizható, keresztény iparképes fiatalt, ki ugy a kenyér, valamint a fehéráru sütésben teljes jártasséggal bir. Ajánlatok a fenti szövetkezethez kéretnek. 1296

Mindenes
bejárónőt keresek jó bizonyitvánnyal ref. Püsp. palota I. 38 1298

Házmesternek
gyermektelen házaspárt kiszolgálás és lakásért nov 1-re felveszek. Vár utca 8 701

Asztalos
tanulók fizetéssel felvételnek Vangor Antal asztalosnál Csapó u. 9. szám 3527

Németül
tanit született német tanerő gyors sikerrel. (Esti tanfolyam is) Darabos utca 7 3513

Fól főző
szakácsnő felvételik november 1-ére Simonffy utca 7. szám, 3 emelet 3533

Önállóan
rajz után dolgozni tudó villamos szerelők felvételnek, Piac u. 43. 570

16 éves
fiu, 4 gimnáziumi végzettséggel, szorgalmas, s olid, jó magaviseletü ajánlkozik bármilyen állásba, elmenne kifutónak is Ajánlatot a Hajdufüldhöz kérünk.

Mindenes
szakácsnőt, jól főzőt vidéki városba keresztény uri családhoz elsejére felveszek. Jelentkezni Nap utca 18. keresztépület. 681

Gazdasszonynak
ajánlkozom magános emberhez, vidékre is megyek. Cim a kiadóban. 705

Egy
könyvelést, levelezést vállal még Balázs Andor Darabos 27 3474

Ügyes
koreskedősegéd azonnali belépésre kerestetik. Schön Sándornál. 3597

Pénzbehzedői
állást keresek óvadékkal. Cim a kiadóban.

Kereskedelmit
végzett kisasszony, **perfekt gép és gyors** iró, hibátlan számoló, felvétetik. Irásbeli ajánlatok személyes jelentkezéssel. **Koetsek Géza** k. r. t. főüzletében.

Tanulóleányt
női divatszalonba felveszek. — Uriányokat szabni, varrni tanitok. Piac u. 42. 3601

Mosogató
asszonyt felvesz a Gambrinusz. 693

Kiszolgálónő
fűszerüzletbe alkalmazást nyer. Szent Anna utca 55. 680

AJÁNLAT

Kölcsönöket
folyósit házakra, földekre, Betétekre magas kamatot ad Gazdák Bankja Kossuth és Bathyányi utca sarok 697

Legényszobába,
vagy szalonba való szép garnitura eladó. Hatvan u. 1. sz., II. 32. 1297

„Autómotor"
verseny kerékpár, vadonatuj, 100 pengő készpénzért megvehető. Méliusztér 9., füszerüzlet. 696

Sajáttermésü
bor literenként 95 fillér Balogh Kálmán füszer- és csemegeüzletében, Csapó 35. Iparostanonciskola. 689

Paplant
varrni házhoz megyek Cimet „Paplan" jeligére a kiadóba kérek leadni 703

Gyönyörü
ebédlők, facsillárok, álló és asztali kandeláberek, Sc höber ágyak magónos szekrények, ágyak, rézágyak, Wertheimszekrények, gyermekkocsik és mindenféle ingóságok a legjutányosabban, alkalmi áron, kaphatók az Ingóságközvetitőnél 709

Poloskairtást
ciangázzal és szabadalmazott szerrel felelősséget vóllalok. — Poloskaszer kapható 8—41 telefont tessék hivni. Kossuth utca 47. Nánássy 3612

Hazai szén
szagtalan, teljesen el ég 3 P 40 f. hazaszállitva — Schwartz, Agárdi utca 6 Telefon 12 01 3602

Egy disznó
hizásra kiadó Varga kert Herceg utca 19 691

Angol és francia
nyelvoktatás. Született angol (angliai) és francia diplomás tanerők kizárólag társalgás utján tanitanak (háznál is). Dr Fejes nyelviskola, József kir. h. utca 12 3606

40 darab
heverő marhát, esetleg 400 drb heverő birkát teleltetésre elvállalok. Bővebben Hajduszoboszlón, Nádudvari ut 115. alatt 1235

Paplant
készitek, javitok, házhoz megyek, levélhivásra megjelenek. Paplanvarroda, Hajó u. 20. 569

Zongora
órákat ad régi praxissal biró tanárnő. Kivánatra zenedében vizsgáztat. Magyar nótákat is tanit nagy eredménnyel, jutányosan. Cim a kiadóban

Mindennemü
órákat jól és legolcsóbban javitok inga órákért házhoz küldök. Zsiga órás Degenfeld-tér, vassátor I. sor. 7. 677

Kabátok,
ruhák jutányos árban készülnek. Hunyadi-utca 8. Tanulólányok felvétetnek. 674

Mányi
hölgyfodrász, Király-u. 2. Henázás, fondolálás manikür, hajvágás. — Olcsó ár. 3502

1 pengőért
négy fogásos ebéd. Kitünő házikoszt Csapó u 19 (Knoll ház) Udvaron közvetlen balra

Borotválás
20 f., hajvágás 30 f., fazonra 40 f., special eton, bubi hajvágás 40 f. 7 személyre berendezve, elsőrendő munkaerő Miklós utca 53 Toma saját ház. 702

A HAJDUFÖLD REGÉNYEI

Az arkanzászi regulátorok

Irta: GERSTÄCKER FRIGYES

(A „Hajdufüld" eredeti fordítása)

(13)

Gyöngéd lábait gondosan munkált mokasszin boritotta, haját égővörös kendő szoritotta halántékaira, fülét és nyakát üvegkoráll ékes tette.

„Alapaha, — kiáltott Assowaum most komoly, bár nem barátságtalan hangon, — Alapaha, azt tanitja neked a keresztyének nagy szelleme, hogy elhanyagold kötelességeidet, melyekkel férjednek és főnöködnek adós vagy?"

Alapaha gyorsan suhant vissza munkájához, mig Rowson is közeledett a vörös harcoshoz, aki azonban fektéből fel sem állva csupán könnyü fejbólintással üdvözölte őt.

„Ne haragudjék feleségére Assowaum testvér, — szólt nyájasan az indiánhoz, — ne haragudjék reá, amikor az Ur szavara figyelmez. Az ő lelkiüdvössége az, amelyre igyekszik, s maga legyen az utolsó, aki ebben a törekvésében gátlólag az utjába áll."

„Assowaum nem haragszik és nem akadályozza őt hitének gyakorlásában, — válaszolt a vad, — de éhes és a hus elégett. Alapaha felesége a vörös embernek."

„Már régen kerestem ezt az ujabb alkalmat, — mondá Rodwson barátságos pillantással, — hogy a keresztyénség áldásait szemléltessem. Maga azonban mindig kitért előlem — szabad a mostani találkozást felhasználnom?"

Az indián semmit sem felelt, hanem fogta a hust, amit Alapaha egy durván munkált fatányéron nyujtott neki, s hozzákezdett ebédje elfogyasztásához. A tiszteletreméltó prédikátor most ujra elétárta a szentirás mindazon erőteljes helyeit, amelyek az emberi bünösséget és az istenség kegyelmét példázzák, nem feledkezvén meg a csodák felsorolásáról sem, ameyeket Krisztus életében cselekedett, mig a földnek megváltására meghalt a kereszten. Valószinüleg ugy vélte, hogy ezzel a képekben gazdag ebeszéléssel hatást gyakorol az erdők fiának érzékeire és képzeletére.

Az indián nyugodtan táplálkozott, sőt mikor befejezte ebédjét, akkor sem szakitotta meg a szónokot egy árva igével sem, sem pillantással hanem figyelmesen hallgatott reá Rowson pedig a vélt sikeren felbuzdulva még lelkesebben folytatta azoknak a történeteknek előadását, amelyekről azt gondolta, hogy a legméyebb hatásuk lehet vad hallgatójára.

„Végzett a sápadtarc?" — kérdé Assowaum, mikor emez kimerülten elhallgatott.

„Igen, — válaszolta a lelkész, — és mit szól mindehhez az én testvérem?"

Assowaum ledobta magáról a takarót, amelybe az imént félig beburkolódzott, felegyenesedett s közvetlen a keresztyén elé lépve beszélni kezdett:

„A régi idők előtt teremtette a Nagy szellem, — ak t maguk Istennek neveznek, — a világot és a földön embereket formált: indiánokat. — Ők nem a tengeren tulról jöttek. Valamit ráboritott a földre, s az embereket az alá dugta. Az összes törzsek ott voltak összegyülekezve. Az egyik törzs azonban kiküldött egy fiatal legényt, nézze meg, mi van odafenn s ez mindent igen világosnak talált s örült, az egész szépségének. — Szarvas szaladt el előtte, oldalában nyillal. Követte és elérkezett oda, ahol összerogyott és kiszenvedett. Más nyomokat is látott és ekkor jött egy férfi, aki az állatot megölte. Ez maga a teremtő volt, aki megmutatta, hogyan kell lehuzni a szarvas bőrét és szétvágni a husát. Isten megparancsolta neki, csináljon tüzet, de az indián nem tudta, hogyan. Istennek magának kellett tüzet raknia. Isten ezután egy darab hust nyársra huzott, s átadta, süsse meg. Az indián azonban nem tudta, miképp és mig egyik oldalát elégette, a másik nyers maradt."

Rowson kézmozdulatot tett, mintha meg akarná szakitani, a vadember komoly tekintete azonban visszatartotta.

„Miután megtanitotta a vörös embert, mint kell vadat elejteni, husát és bőrét felhasználni, a többieket is előhivta a föld alól. Ki is jöttek, törzs törzs után s mindnyájan főnököket választottak."

„Isten alkotta a jót és gonoszt is, — testvérek voltak. Az egyik elindult jót cselekni, a másik testvére müvét megrontani. Ez köves, kavicsos helyeket csinált, mérges bogyókat növelt és kárt okozott. A jó szivesen megsemmisitette volna a gonoszt, de nem erőszakkal és éppen ezért versenyfutást ajánlott, amely után a vesztesnek távoznia kell a földről. A gonosz belé is egyezett..."

„Állj! — kiáltott most közbe a methódista, miközben hevesen felemelkedett a fatönkről, ahol eddig ült, — nem illik hozzám, a szent Sabbaton ilyen elbeszéléseket hallgatni. Szegény, elvakult pogány, — mindez lelketlen babona, amely befon téged a hazugság szövevényébe, — üzd el magadtól! Jézus Krisztus..."

Az indián, mig a methódistából ez az intés előtört, egyetlen szóval sem szakitotta meg, azonban olyan vad, dühtől és türelmetlenségtől lobogó pillantást vetett reá, hogy az megrettenve állt meg beszédében s aggodalmasan tekintett a nem messze fekvő lakóház felé. Assowaum azonban megfékezte a lelkében tomboló vihart, s mig sötét tekintetét részegezte az idegen apostolra, halk, de határozott hangon igy szólt:

„Én meghallgattam beszédét. Hallottam a főnökről, ak botból kigyót csinált és vizet fakasztott a sziklából. Halról, amely naphosszat tartotta lenyelve gyomrában az embert, aztán ismét partra köpte ki. A prófétáról, aki tüzes szekéren robogott az égbe és arról, aki feláldozta magát, meghalt és mégis élve jött vissza a földre. Assowaum mindezt elhitte. Amikor pedig én beszélem el, a világnak ebben a részében hogy teremtette meg a Nagy szellem gyermekeit, maga hazugnak nevezett. Menjen! — folytatta — karját a némileg restelkedő pap felé nyujtva, — a sápadt ember szeme csak arra lát, amerre saját wigwamja áll — minden más sötét előtte."

Ezzel, feleletet sem várva megfordult As-

Egy
liter kitünő fajbor 1 P 20 fillér Szabónál, Cegléd utca 20 3453

Buzakenyérliszt
39 fillér, horpa 22 fillér, Horváth lisztraktárában Degenfeld tér 1. szám. 578

Legolcsóbb
tüzelőanyag, szagtalan kő és salakmentes **Berentei szén,** mely a borsodi szenek között legjobb házi tüzelésre. Kapható kizárólag Gabányi Sándor utóda cégnél, házhoz szállítva is. Csapó u. 28. Telefon 4—49.

INGATLAN

Kiadó
egy holdas konyhakertészet lakással, jó föld, körülkeritve Bihari telepen villamos megállóhoz közel Lachner utcán Értekezhetni Gazdák Bankja Kossuth utca 698

Eladó
Erzsébet-utca 12. számu ház, ugyanott kiadó egy szoboa, konyha azonnal. 690

Ház
olcsón eladó. Munkás-utac 10. Kölcsönös Kosuth-utca 8. 676

Hajduszoboszlón
Rákóczy-ut 5. alatt kettős pékkemence lakással, üzlettel, a forrás előtt 20 szobás szálloda, vendéglő kiadó szanatóriumnak. 707

Kiadó
21 hold föld tanyával Bánk 14 sz 401

Gyümölcsös
és szőlő lakással bérbe, illetve részes munkára kiadó. Márton ügyvéd, Piac 44. Telefon 744. 446

Hatvan utcai kert
Gyepüsor 34. számu szőlő gyümölcsössel, szép cserepes épület, két szoba, előszoba, nyári ¦ külön konyha, nagy borház, prés, — szőlődaráló, permetező 25 hektóhoz hordó, sürgösen eladó. Megtudható Kazinczi u 4 szám Lévi Benjámin 3526

Eladó
gazdálkodónak kiválóan alkalmas ház, beköltözhető összes helyiségekel, Erzsébet 33. 672

ELADÁS

Eladó
üzlethelyiség, két plafonszoba előszobával, udvarban nyári konyhával, fáskamara Gólyásmalom-utca 24. — Hajduhadház. 714

Ideal
folytonégő kályha eladó. Megtekinthető a déli órákban, Török Bálint-utca 10. 7261

Fehérneműszekrény,
szalontükör olcsón eladó. Hatvan 1. sz., I. kapu, I/47. délután 2—4-ig. 3611

Eladó
üzemképes benzinmotoros cséplőgarnitura, daramalom berendezés, radiálszita darabonként is. Kossuth utca 47. Nánássy. 3613

Zsákok
terménynek eladók. adók. Értekezhetni 3—5-ig. Dr Popper, Szent Anna 18. 3555

Zongora,
Wirtsch, Bösendorfer, alkalmi vétel, eladó. Schmidt zongoraraktárában. 3564

Rövid
zongora eladó vagy becserélhető. — Rakovszky zongorakészitő, Vigkedvü Mihály utca 35. 717

Ezerjó
fajtiszta 2 éves gyökeres szőlővessző eladó. Fajborok magasfokuak literenként is a legalacsonyabb napiáron Arany János-u. 30. és Rásó Gyula-utca 2., vagongyár végében, az Öreg-tanya mellett.

Elköltözés
miatt eladó 2 vaságy, 1 fali ingaóra, 2 divány, 1 hencser, 1 konyhakredenc, 2 gázradiátor, 2 fotel, 4 függönytartó és többféle butor. Nyugati-utca 48. 3542

Jó
családi ház, jó melléképületekkel, nagy kerttel sürgősen eladó. Vétel esetén beköltözhető. Kuruc-utca 12. 3576

Egyetem
mellett téli-nyári lakással gyümölcsös és szőllővel villa eladó. Értekezés dr Csáthynál, Deák Ferenc-utca 9. 1281

Eladó
keveset használt folytonégő szenes kályha, függőlámpa. Vigkedvü Mihály utca 25. sz. 715

Ajtó,
fagerendák, cselédágy, vaskályha, bor, női kabát eladó, Hatvan u. 4. szám. 642

Erős
vasajtó és káposztás hordá van eladó. Eötvös u. 64. 685

Kis
konyhaszekrény 15 P, egy tiszta ágy 6 P-ért eladó. Baross 14. 682

Eladó
ujonnan épült családi ház, azonnal beköltözhető. — Értekezhetni: Homok utca 61. 548

Főiskolai hallgatók!
Alig használt finom fekete télikabát eladó Vörösmarty 24 595

Butorok,
háztartási kellékek és egyéb ingóságok sürgősen eladók. Garay-utca 26.

Fejőstehenek,
kipróbált nagytejőek állandóan kaphatók Onossai utca 5 szám alatt 3511

VEGYES

Elveszett
egy egy oroszlánfejes hegedü préselt papir tokkal szőrözetlen vonóval a Csapókerti állomástól a nagyállomásig a strekken. — Szives megtalálója adja át Homokkert Szabó Kálmán utca 6 alá Jeney Tibor névre 3609

PARENTHÉSY INGATLANFORGALMI ÉS HITELIRODÁJA
Foglalkozik ingatlanok vételével és eladásával a legelőnyösebb feltételek mellett.
Telefon: 5—64. **INGYENES TANÁCSADÁS** Piac-utca 63. sz.

sowaum, s csomagjainak utánavitelét squaw-jára hagyva, eltávozott a ház felé.

Eközben Harper általános tetszés és részvétnyilatkozatok közepette befejezte históriáját és elérkezett a dél, s az Istentisztelet résztvevői egymás után szétoszlottak lakóhelyeikre, hogy az ebédjükről el ne késsenek. Mrs. Roberts csupán Harpert és Brownt ihvta meg egyszerü étkezésükhöz, mint „rendkivül ritka vendégeket."

Mielőtt az asztalt megteritették volna, Roberts intett a fiatal Brown-nak, jöjjön vele karámjába, ahol jó lovait tartotta. Ez volt az a hely, amelyre minden büszkesége és becsvágya összpontosult. Senkinek nem lehettek jobb lovai az államban, mint neki, s ha valaki cserélt vele, biztos lehetett benne, hogy nem ő huzta a rövidebbet, mert senkinek sem volt e nemes állatok hibáival és erényeivel szemben biztosabb pillantása, mint az öreg Robertsnek.

Mivel a derék farmerrel közelebbről meg kell ismerkednünk, nem árt, ha felemlitjük azt a kis gyöngeségét, amely beszédmodorában nyilatkozott meg. Ő ugyanis, ha egyszer szólni kezdett, a századik dologról az ezredikre csapongott el s semmi módon nem tudta megtartani mondanivalóinak fonalát. Akik közelebbről ismerték, tisztában voltak ezzel a tulajdonságával és mindig megszakitották a megfelelő helyen, mire ő pillanat alatt vissza talált eredeti gondolatmenetéhez. Ha azonban szabadjára engedték, akkor végleg elkalandozott, anélkül, hogy egyáltalán emlékezni tudott volna arra, mibe is kezdett bele tulajdonképpen.

Amint beérkeztek az ugynevezett „Lot"-ba, Brownt az egyes lovak kiválóságaira tette figyelmessé. Dicsérte ezt, vagy amazt, milyen olcsón vagy milyen drágán vásárolta, milyen fogadásokat nyert vele, hány perc alatt tesznek meg bizonyos utat. Itt valóban elemében érezte magát, annál is inkább, mert Brown értésére adta, hogy néhány napon belül maga is lovat akar vásárolni tőle és pedig egy olyan kitartó, erőteljes állatot, amely a texasi szabadságküzdelmekre alkalmas.

„Azt megkaphatja nálam, Brown, megkaphatja!" — kiáltott az öreg barátságosan, egy pillanat alatt megfeledkezvén arról, hogy ezáltal a fiatalembert elveszíti a szomszédságból. „Az a pej ott ördögi egy paripa, — erővel sem lehet agyonütni — este épp olyan élénk, mint reggel és csak most lesz négy esztendős, — de mit is beszélek? maga Texasba készül? A hóhérba! Ezt nem türjük, — szivesen adok lovat, de vigyen el engem . . ." — Ekkor hirtelen aggodalmasan tekintett körül, nincs-e a felesége véletlenül a közelében, hogy káromkodását hallhatná. — „Nem Brown, ebből semmi sem lesz. Texas olyan állam, ahol semmiféle keresztyénnek nem megy jól a dolga, csak az indiánoknak, s micsoda csőcselék ez is! Emlékszem még, amikor a Creek-nép itt átvonult, akkor egy bushel kukorica két dollárba került, s nem tudtunk eleget összeszedni számukra. Most a tengeri természetesen olcsóbb, de aki Little Rockba viszi . . ."

„Ez a nyugalmas élet itt nem nekem való; szét kell néznem egy kissé a nagyvilágban, — szakitotta félbe Brown, — később ismét visszatérek."

„Texasból? Onnan senki sem tér többé viszsza, — legalább is egyetlen tisztességes fickó sem, — minden lókötő és csirkefogó odatart most és a közmondás „menj a pokolba" egészen kimegy a divatból, mert sokkal gonoszabb dolog, ha valakinek azt kivánjuk, utazzék Tezasba. A föld sem jobb volt, mint a miénk, — van nekem itt lenn Canebott felé olyan birtokom, amelynek holdját 10 dollárért sem adnám, — hát még a hizlalás! — Nézze csak meg a jövő télen az én disznóimat: csak nem rég vásároltam Atkinstől egy egész uj félét, abból az egycsülkü fajtából. Atkins kettőt engedett át, én azonban többet is vettem volna, ha a testvére — az, aki ügyvéd Poinsett Countyban és ott nem rég telepedett meg, — mert azt tudja, hogy mostanában egy egész csomó ember vándorolt be a mocsár vidékre?"

„Önöknél is ugyancsak csendes lesz a ház nemsokára! — mondotta Brown, aki egy pillanatig mély gondolatokba merülve nézett maga elé, — fia Tenesseebe ment és ha Marion férjhez megy . . ."

„Igen, ez igaz, nagyon különösen fogom érezni magam. Nos, nem az én hibám, eleget veszekedtem miatta. Isten tudja, de ezt a papot sehogy sem szivelhetem."

„Egyébként pedig rendes, csendes embernek látszik."

„Csendes, — igen, nagyon is csendes. De köztünk maradjon, ugy tünik fel előttem, mintha nem is volna férfi. Nemrég Heatchott olyan dolgokat mondott oda neki, hogy én kést döftem volna belé, ez pedig szó nélkül zsebrevágta. Heatchott mindenesetre vad fickó, édesapja egyike volt azoknak a régi virginiaiaknak . . ."

„Amint hallom Öntől, az esküvő négy hét mulva lenne?"

„Ugy van, négy hét mulva. Én mondottam neki, hogy addig nem kapja meg a lányomat, amig azt a darab földet, amelyen lakik, meg nem vásárolja s ugy be nem rendezkedik, hogy egy asszonyt tisztességesen el tud tartani. Itt az erdőben ugyan kevésre van szükségük, mégis egy kis tőke csak kell. A pénz különben is ritkaság és a bankok . . ."

„Miből tartja fenn magát egyáltalán Rowson? Prédikációiért nem kap készpénzt . . ."

„Nem, — Isten ments. Van azonban még egy kis vagyona Tenessee-ben, nyolc-kilencszáz dollár érték, ahogy ő mondotta nekem. Ennek egy részét három héten belül várja, — igy adtam a beleegyezésemet. Az anya, az egész bolond ezzel az összeköttetéssel. Én sem lennék ellenére, de van valami ennek az embernek a tekintetében, ami nem tetszik nekem. — Érdekes, milyen hatása lehet az első benyomásnak. Tenessee-ben, ahol én előbb laktam, s ahol édesapámnak nyolcvan hold földje volt a Wolf-rivernél, — ismeri ugye a Wolf-rivert, — pompás talaj és Memphisben, alig félmérföldre nagyszerü piac van minden termény számára. — Mikor is jártam utoljára Memphisben? Boldog Isten, hogy mulik az idő! Az akkor volt még, mikor megindult az első gőzhajó, — a „New-Orleans." Igen, 1811-ben lehetett. Akkor kezdődött megint a háboru és mi lementünk Lousianába, de későn. Old Hickory már kiporolta az angolokat. Később 1815-ben volt az az erős fagy, ami az egész termést tökretette, — olyan fagyot életemben nem láttam. De Brown, mire gondol maga tulajdonképpen? Olyan mereven néz maga elé, mintha valami baja volna. — Miről is beszéltem az imént.?"

(Folytatjuk.)

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debrecen, József kir. h. u. 16. Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat.